

RIALACHÁN (AE) 2019/942 Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE
an 5 Meitheamh 2019
lena mbunaítear Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh
(athmhúnlú)
(Téacs atá ábhartha maidir le LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 194(2) de

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa ⁽¹⁾,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún ⁽²⁾,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach ⁽³⁾,

De bharr an mhéid seo a leanas:

- (1) Rinneadh Rialachán (CE) Uimh. 713/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽⁴⁾ lena bunaíodh an Ghníomhaireacht um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh (ACER), a leasú go suntasach ⁽⁵⁾. Ós rud é go bhfuil tuilleadh leasuithe le déanamh air, ba cheart an Rialachán sin a athmhúnlú ar mhaithe le soiléireacht.
- (2) D'fheabhsaigh cruthú ACER an comhar idir údaráis rialála maidir le saincheisteanna trasteorann ar bhealach follasach. Ó cruthaíodh í, tá cúraimí tábhachtacha nua tugtha do ACER a bhaineann le faireachán ar na margáí mórdhíola faoi Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽⁶⁾ agus i réimse an bhonneagair fuinnimh trasteorann faoi Rialachán (AE) Uimh. 347/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽⁷⁾ agus i réimse shlándáil an tsoláthair gáis faoi Rialachán (AE) 2017/1938 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽⁸⁾.
- (3) Táthar ag súil leis go dtiocfaidh méadú breise ar an ngá atá le comhordú ar ghníomhaíochtaí rialála náisiúnta sna blianta amach romhainn. Tá an t-athrú is mó leis na deiceanna de bhlianta anuas faoi lán seoil i gcóras fuinnimh an Aontais. Chun comhtháthú breise a dhéanamh ar an margadh agus athrú a dhéanamh i dtreo táirgeadh leictreachais atá níos éagsúlaíthe, is gá iarrachtaí breise a dhéanamh chun beartaí náisiúnta fuinnimh a chomhordú idir comharsana agus iarrachtaí breise a dhéanamh chun úsáid a bhaint as na deiseanna atá ar fáil i dtaca le trádáil trasteorann leictreachais.
- (4) Tá léirithe ag an taithí a fuarthas agus an margadh inmheánach á chur chun feidhme gur féidir fadhbanna tromchúiseacha a bheith mar thoradh ar ghníomhaíochtaí náisiúnta neamh-chomhordaithe, go háirithe i limistéir atá idirnasctha go dlúth, áit ar minic go mbíonn tionchar nithiúil ag cinní na mBallstát ar a gcomharsana. Chun na héifeachtaí dearfacha a bhaineann leis an margadh inmheánach leictreachais a bhaint amach i dtaca le leas tomhaltóirí, cinnteacht an tsoláthair agus dícharbónú, ceanglaítear ar na Ballstáit, agus go háirithe a n-údaráis rialála neamhspleácha, oibriú i gcomhar le chéile ar na bearta rialála sin a mbíonn éifeachtaí trasteorann acu.

⁽¹⁾ IO C 288, 31.8.2017, lch. 91.

⁽²⁾ IO C 342, 12.10.2017, lch. 79.

⁽³⁾ Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 26 Márta 2019 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil) agus cinneadh ón gComhairle an 22 Bealtaine 2019.

⁽⁴⁾ Rialachán (CE) Uimh. 713/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Iúil 2009 lena mbunaítear Gníomhaireacht um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh (IO L 211, 14.8.2009, lch. 1).

⁽⁵⁾ Féach Iarscríbhinn I.

⁽⁶⁾ Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2011 maidir le sláine agus trédhearcacht an mhargaidh mórdhíola fuinnimh (IO L 326, 8.12.2011, lch. 1).

⁽⁷⁾ Rialachán (AE) Uimh. 347/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Aibreán 2013 maidir le treoirlínte le haghaidh bonneagair thras-Eorpaigh fuinnimh agus lena n-aisghairtear Cinneadh Uimh. 1364/2006/CE agus lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 713/2009, Rialachán (CE) Uimh. 714/2009 agus Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 (IO L 115, 25.4.2013, lch. 39).

⁽⁸⁾ Rialachán (AE) 2017/1938 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2017 maidir le bearta chun slándáil an tsoláthair gáis a choimirciú agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 994/2010 (IO L 280, 28.10.2017, lch. 1).

- (5) Tá an baol atá ann d'fheidhmiú ceart na margáí leictreachais trasteorann a eascraíonn as idirghabhálacha ilroinnte arna ndéanamh ag na stáit náisiúnta sna margáí fuinnimh ag dul i méid. Dá bhrí sin, ba cheart ról a thabhairt do ACER i dtaca le measúnú comhordaithe leormhaitheasa acmhainní Eorpach a fhorbairt, i ndlúthchomhar le Gréasán Eorpach Oibreoirí na gCóras Tarchurtha don Leictreachas ('ENTSO don Leictreachas'), chun na fadhbanna a bhaineann le measúinuithe ilroinnte náisiúnta, a leanann modhanna neamh-chomhordaithe éagsúla agus nach gcuireann an cás sna tíortha comharsanachta san áireamh go leordhóthanach, a sheachaint. Ba cheart do ACER maoirseacht a dhéanamh ar na paraiméadair theicniúla arna bhforbairt ag ENTSO don Leictreachas le haghaidh rannpháirtíocht éifeachtúil ar an acmhainn trasteorann agus gnéithe teicniúla eile a bhaineann le sásraí acmhainneachta.
- (6) In ainneoin go bhfuil dul chun cinn suntasach déanta ó thaobh an margadh inmheánach leictreachais a chomhtháthú agus a idirnascaidh, tá roinnt Ballstát nó réigiún ann atá scoite amach i gcónaí nó nach bhfuil idirnascaidh go leordhóthanach. Is ionann an cás sin go háirithe maidir leis na Ballstáit oileánacha agus na Ballstáit atá ar imeall an Aontais. Ina cuid oibre, ba cheart don Ghníomhaireacht cás sonracha na mBallstát nó na réigiún sin a chur san áireamh de réir mar is iomchuí.
- (7) Is gá cur chuige comhordaithe a bheith ann i dtaca le slándáil an tsoláthair leictreachais chun go mbeifear ullamh i gcásanna ina mbíonn géarchéimeanna gan choinne sa soláthar. Dá bhrí sin, ba cheart do ACER comhordú a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí náisiúnta a bhaineann le hullmhacht i dtaca le rioscaí, i gcomhréir le Rialachán (AE) 2019/941 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽⁹⁾.
- (8) I ngeall ar dhlúth-idirnascaidh eangach leictreachais an Aontais agus ar an ngá, atá ag dul i méid, atá le comhar le tíortha comharsanachta chun cobhsaíocht na n-eangach a choinneáil agus méid mór fuinnimh in-athnuaite a thabhairt isteach san eangach, beidh ról tábhachtach ag lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha ó thaobh comhordú a dhéanamh ar oibreoirí córas tarchurtha. Ba cheart do ACER formhaoirseacht rialála a dhéanamh ar na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha i gcás inar gá.
- (9) Toisc go ndéanfar codanna móra d'achmhainn giniúna nua leictreachais a nascadh ar an leibhéal áitiúil, beidh ról tábhachtach ag oibreoirí córas tarchurtha ó thaobh córas leictreachais an Aontais a oibriú ar bhealach solúbtha agus éifeachtach.
- (10) Ba cheart dlúthchomhar a bheith ann idir na Ballstáit, rud a chuirfeadh deireadh leis na constaicí ar mhalartuithe trasteorann leictreachais agus gáis nádúrtha ar mhaithe le cuspóirí bheartas fuinnimh an Aontais a bhaint amach. Bunaíodh ACER chun deireadh a chur leis an mbearna rialála ar leibhéal an Aontais agus rannchuidiú le feidhmiú éifeachtach na margáí inmheánacha don leictreachas agus don ghás nádúrtha. Cuireann ACER ar chumas na n-údarás rialála an comhar eatarthu a fheabhsú ar leibhéal an Aontais agus a bheith rannpháirteach, ar bhonn frithpháirteach, i bhfeidhmiú feidhmeanna a bhaineann leis an Aontas.
- (11) Ba cheart do ACER a áirithiú go ndéanfar na feidhmeanna rialála a dhéanann na húdaráis rialála náisiúnta i gcomhréir le Treoir (AE) 2019/944 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁰⁾ agus le Treoir 2009/73/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹¹⁾ a chomhordú mar ba cheart agus, i gcás inar gá, go gcuirfear i gcrích iad ar leibhéal an Aontais. Chuige sin, is gá neamhspleáchas ACER ar tháirgeoirí leictreachais agus gáis nádúrtha, ar oibreoirí córas tarchurtha agus oibreoirí córas dáileacháin, cibé acu oibreoirí poiblí nó oibreoirí príobháideacha, agus ar thomhaltóirí a ráthú, agus a áirithiú go bhfuil a cuid gníomhaíochtaí i gcomhréir le dlí an Aontais, mar aon lena hacmhainneachtaí teicniúla agus rialála, a trédhearcacht, a géilliúlacht don rialá daonlathach, lena n-áirítear cuntasacht do Pharlaimint na hEorpa, agus a héifeachtúlacht a áirithiú.
- (12) Ba cheart do ACER faireachán a dhéanamh ar an gcomhar réigiúnach idir oibreoirí córas tarchurtha in earnáil an leictreachais agus in earnáil an gháis agus ar fhorfheidhmiú chúraimí ENTSO don Leictreachas, agus chúraimí Ghréasán Eorpach Oibreoirí na gCóras Tarchurtha don Ghás (ENTSO don Ghás). Ba cheart do ACER faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme chúraimí na n-eintiteas eile a bhfuil feidhmeanna rialáilte acu a mbaineann gné uile-Aontais leo, amhail malartáin fuinnimh. Tá rannpháirteacht ACER bunriachtanach chun a áirithiú go mbeidh an comhar idir oibreoirí córas tarchurtha agus oibriú na n-eintiteas eile a bhfuil feidhmeanna uile-Aontais acu éifeachtúil agus trédhearcach chun tairbhe an mhargaidh inmheánaigh don leictreachas agus an mhargaidh inmheánaigh don ghás nádúrtha.

⁽⁹⁾ Rialachán (AE) 2019/941 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Meitheamh 2019 maidir le hullmhacht i gcomhair rioscaí in earnáil an leictreachais agus lena n-aisghairtear Treoir 2005/89/CE (féach leathanach 1 den Iris Oifigiúil seo).

⁽¹⁰⁾ Treoir (AE) 2019/944 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Meitheamh 2019 maidir le rialacha comhchoiteanna don mhargadh inmheánach don leictreachas agus lena leasaítear Treoir 2012/27/AE (féach leathanach 125 den Iris Oifigiúil seo).

⁽¹¹⁾ Treoir 2009/73/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Iúil 2009 maidir le rialacha comhchoiteanna don mhargadh inmheánach sa ghás nádúrtha agus lena n-aisghairtear Treoir 2003/55/CE (IO L 211, 14.8.2009, lch. 94).

- (13) Ba cheart do na húdaráis rialála náisiúnta comhordú a dhéanamh ina measc féin nuair a bhíonn a gcuid cúraimí á gcur i gcrích acu chun a áirithiú go bhfuil ENTSO don Leictreachas, an tEintiteas Eorpach d'Oibreoirí Córas Dáileacháin ("eintiteas AE do OCDanna"), agus na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha ag comhlíonadh a gcuid oibleagáidí faoi chreat rialála an mhargaidh inmheánaigh d'fhuinneamh, agus go bhfuil siad ag déanamh de réir chinntí ACER. Le leathnú fhreagrachtaí oibríochtúla ENTSO don Leictreachas, eintiteas AE do OCDanna agus na lárionad comhordúcháin réigiúnach, is gá feabhas a chur ar fhormhaoirseacht na n-eintiteas sin atá ag oibriú ar leibhéal réigiúnach nó uile-Aontais. Áirithítear leis an nós imeachta a bhunaítear sa Rialachán seo go dtacóidh ACER leis na húdaráis rialála náisiúnta agus iad ag cur i gcrích na bhfeidhmeanna sin dá dtagraítear i dTreoir (AE) 2019/944.
- (14) Chun a áirithiú go mbeidh an faisnéis is gá chun a cuid cúraimí a chur i gcrích ag ACER, ba cheart ACER a bheith in ann faisnéis den sórt sin a iarraidh ar na húdaráis rialála, ar ENTSO don Leictreachas, ar ENTSO don Ghás, ar na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha, ar eintiteas AE do OCDanna, ar na hoibreoirí córas tarchurtha agus ar na hoibreoirí ainmnithe sa mhargadh leictreachais, agus í a fháil uathu.
- (15) Ba cheart do ACER faireachán a dhéanamh, i gcomhar leis an gCoimisiún, na Ballstáit agus na húdaráis náisiúnta lena mbaineann, ar na margáí inmheánacha don leictreachas agus don ghás nádúrtha agus ba cheart di Parlaimint na hEorpa, an Coimisiún agus na húdaráis náisiúnta a chur ar an eolas faoina bhfaigheann sí amach i gcás inarb iomchuí sin. Níor cheart go ndéanfadh cúraimí faireacháin ACER dúbailt, ná níor cheart go gcuirfeadh siad bac, ar faireachán arna dhéanamh ag an gCoimisiún nó ag na húdaráis náisiúnta, go háirithe na húdaráis iomaíochta náisiúnta.
- (16) Cuireann ACER creat comhtháite ar fáil a chuireann ar chumas na n-údarás rialála a bheith rannpháirteach agus oibriú i gcomhar le chéile. Éascaíonn an creat sin cur i bhfeidhm aonfhoirmeach na reachtaíochta ar na margáí inmheánacha don leictreachas agus don ghás nádúrtha ar fud an Aontais. I gcás ina mbeidh níos mó ná Ballstát amháin i gceist, tá an chumhacht cinntí aonair a ghlacadh tugtha do ACER. Ba cheart an chumhacht sin, faoi choinníollacha a shonraítear go soiléir, saincheisteanna teicniúla agus rialála a chumhdach, ar saincheisteanna iad a dteastaíonn comhar réigiúnach ina leith, go háirithe i dtaca le cur chun feidhme na gcód gréasáin agus na dtreoirlínte, comhar laistigh de lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha, na cinntí rialála is gá chun faireachán éifeachtach a dhéanamh ar shláine agus trédhearcacht an mhargaidh mórdhíola fuinnimh, cinntí a bhaineann le bonneagar leictreachais agus gáis nádúrtha a cheanglaíonn dhá Bhallstát le chéile, nó a d'fhéadfadh dhá Bhallstát ar a laghad a cheangal le chéile, agus, mar rogha dheireanach, díolúintí ó rialacha an mhargaidh inmheánaigh i gcás idirnascairí nua leictreachais agus bonneagair nua gáis atá suite i níos mó ná aon Bhallstát amháin.
- (17) Cumhdaítear leis na hathbhreithnithe ar na cóid ghréasáin agus ar na treoirlínte leasuithe ar na gníomhartha sin is gá a dhéanamh chun forbairt an mhargaidh a chur san áireamh gan athrú suntasach a dhéanamh ar na cóid ghréasáin agus ar na treoirlínte ná inniúlachtaí nua de chuid ACER a chruthú.
- (18) Tá ról tábhachtach ag ACER i bhforbairt creat-treoirlínte atá neamhcheangailteach de réir a gcineáil. Ba cheart na cóid ghréasáin a bheith i gcomhréir leis na creat-treoirlínte sin. Meastar gurb iomchuí freisin, agus go bhfuil sé i gcomhréir lena cuspóir, go mbeadh ról ag ACER in athbhreithniú agus i leasú na ndruchtchód gréasáin chun a áirithiú go mbeidh siad i gcomhréir leis na creat-treoirlínte agus foráil a dhéanamh maidir leis an méid comhchuibhithe is gá, sula gcuirfidh sí faoi bhráid an Choimisiúin iad lena nglacadh.
- (19) Anois agus sraith de chóid ghréasáin agus treoirlínte glactha lena ndéantar foráil maidir le cur chun feidhme céim ar chéim agus beachtú breise ar chomhrialacha réigiúnacha agus uile-Aontais, tá méadú tagtha ar ról ACER maidir le faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme na gcód gréasáin agus na dtreoirlínte, agus maidir le bheith ag rannchuidiú leis an gcur chun feidhme sin. Is feidhm lárnach de chuid ACER é faireachán éifeachtach a dhéanamh ar chóid ghréasáin agus ar na treoirlínte agus tá sé ríthábhachtach chun rialacha an mhargaidh inmheánaigh a chur chun feidhme.
- (20) Le linn chur chun feidhme na gcód gréasáin agus na dtreoirlínte, tháinig sé chun solais go mbeadh sé úsáideach sruthlíniú a dhéanamh ar na nósanna imeachta d'fhorhmeas rialála na dtéarmaí agus na gcoinníollacha réigiúnacha nó uile-Aontais nó na modheolaíochtaí a fhorbraítear faoi na treoirlínte agus faoi na cóid ghréasáin trína seoladh isteach go díreach chuig ACER sa chaoi go mbeidh údaráis rialála, a mbíonn ionadaíocht acu ar an mBord Rialálaithe, in ann cinneadh a dhéanamh i leith na dtéarmaí agus na gcoinníollacha agus na modheolaíochtaí sin.
- (21) Toisc gur cuid den chomhchuibhiú céim ar chéim ar mhargáí fuinnimh an Aontais é réitigh réigiúnacha a aimsiú go rialta mar chéim eatarbhach agus toisc gur gá go bhformheasfadh líon teoranta údarás rialála a lán téarmaí agus coinníollacha agus modheolaíochtaí do réigiún sonrath, is iomchuí léiriú a thabhairt ar ghné réigiúnach an mhargaidh inmheánaigh sa Rialachán seo agus foráil a dhéanamh maidir le sásraí rialachais iomchuí. Dá bhrí sin, ba cheart gurb iad údaráis rialála inniúla an réigiúin lena mbaineann a dhéanfadh na cinntí faoi mholtaí do théarmaí agus coinníollacha nó modheolaíochtaí réigiúnacha comhpháirteacha, ach amháin má bhíonn tionchar nithiúil ag na cinntí sin ar an margadh inmheánach fuinnimh i limistéar níos mó ná an réigiún lena mbaineann.

- (22) Ós rud é go bhfuil forléargas ag ACER ar na húdaráis rialála, ba cheart go mbeadh ról comhairleach aici i leith an Choimisiúin, i leith institiúidí eile de chuid an Aontais agus i leith na n-údarás rialála maidir leis na saincheistanna a bhaineann leis an gcuspóir dar bunaíodh í. Ba cheart go mbeadh sé de cheangal uirthi freisin an Coimisiún a chur ar an eolas i gcás ina bhfaigheann sí amach nach iad na torthaí a theastaíonn atá ag teacht as an gcomhar idir oibreoirí córas tarchurtha, nó nach ndéanann údarás rialála, a bhfuil a chinneadh ag sárú na gcód gréasán agus an treoirlíne, tuairim, moladh nó cinneadh ACER a chur chun feidhme go hiomchuí.
- (23) Ba cheart freisin go mbeadh ACER in ann moltaí a dhéanamh chun cuidiú le húdaráis rialála agus le rannpháirtithe sa mhargadh i dtaca le dea-chleachtais a roinnt.
- (24) Ba cheart do ENTSO don Leictreachas, ENTSO don Ghás, eintiteas AE do OCDanna, na hoibreoirí córas tarchurtha, na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha agus na hoibreoirí ainmnithe sa mhargadh leictreachais lánaírd a thabhairt ar thuairimí agus ar mholtaí ACER a dhírítear chucu de bhun an Rialacháin seo.
- (25) Ba cheart do ACER dul i gcomhairle le páirtithe leasmhara, i gcás inarb iomchuí, agus deis réasúnach a thabhairt dóibh tuairim a thabhairt i leith na mbeart atá molta, amhail cóid ghréasáin agus rialacha.
- (26) Ba cheart go rannchuideodh ACER le cur chun feidhme na dtreoirlínte um ghréasáin fuinnimh tras-Eorpacha mar a leagtar síos i Rialachán (AE) Uimh. 347/2013, go háirithe le linn a tuairim ar na pleananna neamhcheangailteacha 10 mbliana uile-Aontais maidir le forbairt gréasán (pleananna forbartha gréasán uile-Aontais) a thabhairt i gcomhréir le hAirteagal 4(3) den Rialachán seo.
- (27) Ba cheart go rannchuideodh ACER leis na hiarrachtaí an tslándáil fuinnimh a fheabhsú.
- (28) Ba cheart go mbeadh gníomhaíochtaí ACER i gcomhréir le cuspóirí agus spriocanna an Aontais Fuinnimh, lena mbaineann cúig ghné a bhfuil dlúthbhaint acu le chéile agus a threisiúnn a chéile, lena n-áirítear dícharbónú, mar a leagtar amach iad in Airteagal 1 de Rialachán (AE) 2018/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹²⁾.
- (29) I gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta, níor cheart do ACER cinntí aonair a ghlacadh ach amháin in imthosca arna sainiú go soiléir, maidir le saincheistanna a bhaineann go docht leis an gcuspóir dar bunaíodh ACER.
- (30) Chun a áirithiú go mbeidh creat ACER éifeachtúil agus comhsheasmhach le gníomhaireachtaí díláraithe eile, ba cheart na rialacha lena rialaítear ACER a ailíniú leis an gcur chuige coiteann a comhaontaíodh idir Parlaimint na hEorpa, Comhairle an Aontais Eorpaigh agus an Coimisiún Eorpach maidir le gníomhaireachtaí díláraithe ⁽¹³⁾ (an Cur Chuige Coiteann). Ba cheart struchtúr ACER a oiriúnú a mhéid is gá, áfach, chun freastal ar riachtanais shonracha na rialála fuinnimh. Go háirithe, is gá ról sonrach na n-údarás rialála a chur san áireamh go hiomlán agus a neamhspleáchas a ráthú.
- (31) D'fhéadfadh sé go mbeartófaí athruithe breise a dhéanamh ar an Rialachán seo amach anseo chun an Rialachán a thabhairt go hiomlán i gcomhréir leis an gCur Chuige Coiteann. Bunaithe ar na riachtanais i láthair na huairé i dtaca le rialáil fuinnimh, is gá imeacht ón gcur chuige coiteann. Ba cheart don Choimisiún meastóireacht a dhéanamh chun feidhmíocht ACER a mheas i ndáil le cuspóirí ACER, a shainordú agus a chúraimí agus tar éis na meastóireachta sin, ba cheart don Choimisiún a bheith in ann tuilleadh leasuithe a mholadh ar an Rialachán seo.
- (32) Ba cheart go mbeadh na cumhachtaí is gá ag an mBord Riaracháin an buiséad a bhunú, cur chun feidhme an bhuiséid a sheiceáil, rialacha inmheánacha a tharraingt suas, rialacháin airgeadais a ghlacadh agus Stiúrthóir a cheapadh. Ba cheart córas uainíochta a úsáid i gcomhair athnuachan na gcomhaltaí den Bhord Riaracháin a cheapann an Chomhairle, chun a áirithiú go mbeidh rannpháirteachas cothrom ann ó thaobh na mBallstát de thar am. Ba cheart don Bhord Riaracháin gníomhú go neamhspleách agus go hoibiachtúil ar mhaithe le leas an phobail agus níor cheart go lorgódh sé ná go leanfadh sé teoracha polaitiúla.

⁽¹²⁾ Rialachán (AE) 2018/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2018 maidir le Rialachas an Aontais Fuinnimh agus na Gníomhaíochta Aeráide, lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 663/2009 agus Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoracha 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/AE, 2012/27/AE agus 2013/30/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoir 2009/119/CE agus Treoir (AE) 2015/652 ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 525/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (IO L 328, 21.12.2018, lch. 1).

⁽¹³⁾ Ráiteas Comhpháirteach an 19.7.2012 ó Pharlaimint na hEorpa, ó Chomhairle an Aontais Eorpaigh agus ón gCoimisiún Eorpach maidir le gníomhaireachtaí díláraithe.

- (33) Ba cheart go mbeadh na cumhachtaí is gá ag ACER a cuid feidhmeanna rialála a chomhlíonadh ar bhealach trédhearcach, réasúnaithe agus, thar aon rud eile, neamhspleách. Ní hamháin gur prionsabal lárnach de chuid an dea-rialachais é neamhspleáchas ACER ar tháirgeoirí leictreachais agus gáis agus ar oibreoirí na gcóras tarchurtha agus ar oibreoirí na gcóras dáileacháin, agus ar leasanna príobháideacha agus tráchtála eile freisin, ach is bunchoinníoll é i dtaca le muinín sa mhargadh a áirithiú freisin. Gan dochar dá chomhaltaí a bheith ag gníomhú thar ceann a n-údarás náisiúnta faoi seach, ba cheart, dá bhrí sin, go ngníomhódh an Bord Rialálaithe go neamhspleách ar aon leas margaidh, ba cheart go ndéanfadh sé coimhlintí leasanna a sheachaint agus níor cheart go lorgódh sé treoracha ná go leanfadh sé treoracha ó aon rialtas Ballstáit, ó institiúidí an Aontais ná ó aon eintiteas nó duine eile, bíodh sé poiblí nó príobháideach, agus níor cheart go nglacfadh sé le moltaí uathu. Ag an am céanna, ba cheart go gcomhlíonfadh cinní an Bhoird Rialálaithe dlí an Aontais maidir le fuinneamh, amhail an margadh inmheánach fuinnimh, an comhshaol agus an iomaíocht. Ba cheart don Bhord Rialálaithe a thuairimí, a mholtaí agus a chinntí a thuairisciú d'institiúidí an Aontais.
- (34) I gcás ina bhfuil cumhachtaí ag ACER cinní a dhéanamh, ba cheart, ar mhaithe le gontacht nós imeachta, ceart achomhairc chuig Bord Achomhairc a dheonú do pháirtithe leasmhara, agus ba cheart go mbeadh an Bord Achomhairc sin ina chuid de ACER ach é a bheith neamhspleách ar struchtúr riaracháin agus rialála ACER. Chun a fheidhmiú agus neamhspleáchas iomlán a ráthú, ba cheart líne bhuiséid ar leithligh a bheith ag an mBord Achomhairc i mbuiséad ACER. Ar mhaithe le leanúnachas, níor cheart go gceadófaí ach cuid de chomhaltaí an Bhoird Achomhairc a athrú nuair a bheadh a chomhaltaí á gceapadh nó á n-athcheapadh. Tá cinní an Bhoird Achomhairc faoi réir achomhairc os comhair Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh (an Chúirt Bhreithiúnais).
- (35) Ba cheart do ACER a cumhachtaí cinnteoireachta a fheidhmiú i gcomhréir le prionsabal na cinnteoireachta cothroime, trédhearcáil agus réasúnta. Ba cheart gach riail nós imeachta de chuid ACER a leagan síos ina rialacha nós imeachta.
- (36) Ba cheart an cúram doiciméid ina bhfuil tuairimí, moltaí agus cinní a dhreachtú agus a ghlacadh a bheith ar an Stiúrthóir. Ba cheart gur gá tuairim fhabhrach a fháil ón mBord Rialálaithe sula nglacfaí tuairimí, moltaí agus cinní áirithe dá dtagraítear i bpointe (a) d'Airteagal 22(5) agus Airteagal 24(2). Ba cheart don Bhord Rialálaithe a bheith in ann tuairimí agus, i gcás inarb iomchuí, barúlacha agus leasuithe ar thograí téacs an Stiúrthóra a chur ar fáil, ar cheart don Stiúrthóir iad a chur san áireamh. I gcás nach gclóifidh an Stiúrthóir leis na barúlacha agus na leasuithe arna dtíolacadh ag an mBord Rialálaithe nó ina ndiúltóidh sé dóibh, ba cheart don Stiúrthóir réasúnú lena mbeidh údar cuí a thabhairt i scríbhinn chun idirphlé cuiditheach a éascú. Mura dtabharfaidh an Bord Rialálaithe tuairim fhabhrach ar théacs arna thíolacadh an athuair, ba cheart don Stiúrthóir a bheith in ann an téacs a athbhreithniú tuilleadh i gcomhréir leis na leasuithe agus na barúlacha arna moladh ag an mBord Rialálaithe chun tuairim fhabhrach a fháil uaidh. Ba cheart don Stiúrthóir a bheith in ann dréacht-tuairimí, dréachtmholtaí agus dréachtchinntí a tíolacadh a tharraingt siar i gcás nach n-aontaíonn an Stiúrthóir leis na leasuithe arna dtíolacadh ag an mBord Rialálaithe agus ba cheart dó bheith in ann téacs nua a eisiúint i gcomhréir leis na nósanna imeachta áirithe dá dtagraítear i bpointe (a) d'Airteagal 22(5) agus Airteagal 24(2). Ba cheart don Stiúrthóir bheith in ann tuairim fhabhrach an Bhoird Rialálaithe ar dhréacht-téacs nua nó athbhreithnithe a lorg ag aon chéim den nós imeachta.
- (37) Ba cheart na hacmhainní cuí a chur ar fáil do ACER chun gur féidir léi a cuid cúraimí a chur i gcrích. Ba cheart ACER a mhaoiniú go príomha ó bhuiséad ginearálta an Aontais. Cuireann táillí feabhas ar mhaoiniú ACER agus ba cheart go gcumhdófaí iontu na costais a bhíonn uirthi maidir le seirbhísí a chur ar fáil do rannpháirtithe sa mhargadh, nó d'eintitis atá ag gníomhú thar a gceann, sa chaoi gur féidir leo sonraí a thuairisciú de bhun Airteagal 8 de Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011 ar bhealach éifeachtúil, éifeachtach agus sábháilte. Maidir leis na hacmhainní a chomhthiomsaíonn na húdaráis rialála le haghaidh a gcomhair ar leibhéal an Aontais, ba cheart iad a bheith ar fáil i gcónaí do ACER. Ba cheart nós imeachta buiséid an Aontais a bheith infheidhme i gcónaí a mhéid a bhaineann le haon fhóirdheontais atá innmuirearaithe ar bhuiséad ginearálta an Aontais. Thairis sin, ba cheart go ndéanfadh iniúchóir seachtach neamhspleách iniúchadh ar na cuntais i gcomhréir le hAirteagal 107 de Rialachán arna Tharmligean (AE) Uimh. 1271/2013 ón gCoimisiún ⁽¹⁴⁾.
- (38) Ba cheart don údarás buiséadach measúnú a dhéanamh ar bhuiséad ACER ar bhonn leanúnach agus faoi threoir ualach oibre ACER agus fheidhmíocht ACER, agus faoi threoir na gcuspóirí ACER obair a dhéanamh i dtreo margadh inmheánach fuinnimh agus rannchuidiú leis an tslándáil fuinnimh chun leas na dtomhaltóirí san Aontas. Ba cheart don údarás buiséadach a áirithiú go mbainfear amach na caighdeáin is fearr ó thaobh na héifeachtúlachta de.

⁽¹⁴⁾ Rialachán arna Tharmligean (AE) Uimh. 1271/2013 ón gCoimisiún an 30 Meán Fómhair 2013 maidir leis an rialachán réime airgeadais do na comhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 208 de Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 966/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, (IO L 328, 7.12.2013, lch. 42).

- (39) Ba cheart d'Ionad Aistriúcháin Chomhlachtaí an Aontais Eorpaigh (an "Ionad Aistriúcháin") seirbhísí aistriúcháin a chur ar fáil do Ghníomhaireachtaí uile an Aontais. Má bhíonn deacrachtaí ar leith ag ACER le seirbhísí an Ionaid Aistriúcháin, ba cheart an deis a bheith ag an ACER an sásra iontaoifa a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 2965/94 ón gComhairle a agairt ⁽¹⁵⁾, a bhféadfadh a bheith de thoradh air go rachfaí ar iontaoibh soláthraithe seirbhísí eile faoi choimirce an Ionaid Aistriúcháin.
- (40) Ba cheart go mbeadh foireann ardoilte ag ACER. Go háirithe, ba cheart go mbainfeadh ACER leas as inniúlacht agus as taithí na foirne a bheidh ar iasacht ó na húdaráis rialála náisiúnta, ón gCoimisiún agus ó na Ballstáit. Maidir le Rialachán Foirne Oifigigh na gComhphobal Eorpach ("na Rialachán Foirne") agus Coinníollacha fostaíochta sheirbhísigh eile na gComhphobal Eorpach, ("na Coinníollacha Fostaíochta"), a leagtar síos i Rialachán (CEE, Euratom, CEGC) Uimh. 259/68 ⁽¹⁶⁾ ón gComhairle agus sna rialacha a ghlac institiúidí an Aontais go comhpháirteach chun na rialachán sin a chur i bhfeidhm, ba cheart go mbeadh feidhm acu maidir le foireann ACER. Ba cheart go nglacfaidh an Bord Riaracháin, i gcomhaontú leis an gCoimisiún, na rialacha cur chun feidhme iomchuí.
- (41) Ba cheart an deis a bheith ag meithleacha tacaíocht a thabhairt d'obair rialála an Stiúrthóra agus an Bhoird Rialálaithe de bhun an Rialacháin seo.
- (42) Ba cheart go ndéanfaidh ACER na rialacha ginearálta maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid atá i seilbh comhlachtaí Aontais a chur i bhfeidhm. Ba cheart go mbunódh an Bord Riaracháin na bearta praiticiúla chun sonraí íogaire tráchtála agus sonraí pearsanta a chosaint.
- (43) Trí chomhar na húdaráis rialála laistigh de ACER is léir gur réamhriachtanas é cinntí a dhéanamh le móramh chun dul chun cinn a bhaint amach ar ábhair a bhaineann leis an margadh inmheánach fuinnimh a bhfuil tionchar suntasach eacnamaíoch acu i mBallstáit éagsúla. Dá bhrí sin, ba cheart do húdaráis rialála leanúint de vótáil ar bhonn móraimh de dhá thrian laistigh den Bhord Rialálaithe. Ba cheart ACER a bheith cuntasach do Pharlaimint na hEorpa, don Chomhairle agus don Choimisiún, i gcás inarb iomchuí sin.
- (44) Ba cheart do thíortha nach Ballstáit den Aontas iad a bheith in ann páirt a ghlacadh in obair ACER i gcomhréir leis na comhaontuithe iomchuí a chuirfidh an tAontas i gcrích.
- (45) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóirí an Rialacháin seo, eadhon comhar na n-údarás rialála ar leibhéal an Aontais agus a rannpháirtíocht i bhfeidhmiú feidhmeanna a bhaineann leis an Aontas, a ghnóthú go leordhóthanach agus, dá bhrí sin, gur fearr is féidir iad a ghnóthú ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach (CAE). I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí sin a ghnóthú.
- (46) Tá suíomh ACER lonnaithe i Liúibleána mar a fhoráiltear dó i gCinneadh 2009/913/AE ⁽¹⁷⁾. Tá suíomh ACER lárnach ina cuid gníomhaíochtaí agus ina cuid feidhmeanna reachtacha.
- (47) Déanfaidh Ballstát óstach ACER na dálaí is fearr is féidir a chur ar fáil chun go bhfeidhmeoidh ACER go hiomchuí, lena n-áirítear scolaíocht ilteangach a bhfuil béim ar an ngné Eorpach inti, agus naisc iomchuí iompair. Tugadh an Comhaontú maidir le Ceanncheathrú idir Rialtas Phoblacht na Slóivéine agus ACER, lena gcumhdaítear na ceanglais sin, mar aon leis na socrúithe cur chun feidhme sin, i gcrích an 26 Samhain 2010 agus tháinig sé i bhfeidhm an 10 Eanáir 2011.

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Caibidil I

Cuspóirí agus cúraimí

Airteagal 1

Bunú agus cuspóirí

1. Leis an Rialachán seo, bunaítear Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh (ACER).

⁽¹⁵⁾ Rialachán (CE) Uimh. 2965/94 an 28 Samhain 1994 ón gComhairle lena mbunaítear Lárionad Aistriúcháin do chomhlachtaí an Aontais Eorpaigh (IO L 314, 7.12.1994, lch. 1).

⁽¹⁶⁾ Rialachán (CEE, Euratom, CEGC) Uimh. 259/68 ón gComhairle an 29 Feabhra 1968 lena leagtar síos Rialachán Foirne Oifigigh na gComhphobal Eorpach agus Coinníollacha Fostaíochta Sheirbhísigh eile na gComhphobal Eorpach agus lena dtionscnaítear bearta speisialta is infheidhme ar bhonn sealadach maidir le hoifigigh an Choimisiúin (IO L 56, 4.3.1968, lch. 1).

⁽¹⁷⁾ Cinneadh a rinneadh de chomhthoil idir Ionadaithe Rialtais na mBallstát an 7 Nollaig 2009 maidir leis an áit a mbeidh suíomh na Gníomhaireachta um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh (IO L 322, 9.12.2009, lch. 39).

2. Is é is cuspóir do ACER cuidiú leis na húdaráis rialála dá dtagraítear in Airteagal 57 de Threoir (AE) 2019/944 agus in Airteagal 39 de Threoir 2009/73/CE na cúraimí rialála a dhéantar sna Ballstáit a fheidhmiú ar leibhéal an Aontais agus, i gcás inar gá, a ngníomhaíocht a chomhordú agus chun idirghabháil a dhéanamh in easaontais eatarthu, agus iad a réiteach, i gcomhréir le hAirteagal 6(10) den Rialachán seo. Rannchuideoidh ACER freisin le comhchleachtais rialála agus mhaoirseachta ardcháilíochta a bhunú, rud a rannchuideodh le cur i bhfeidhm comhleanúnach, éifeachtúil agus éifeachtach dhlí an Aontais chun spriocanna aeráide agus fuinnimh an Aontais a bhaint amach.

3. Le linn di a cuid cúraimí a dhéanamh, gníomhóidh ACER go neamhspleách, go hoibiachtúil agus chun leas an Aontais. Déanfaidh ACER cinntí as a stuaim féin, go neamhspleách ar leasanna príobháideacha agus corparáideacha.

Airteagal 2

Cineál gníomhartha ACER

Déanfaidh ACER:

- tuairimí agus moltaí a eisiúint a dhíreofar chuig oibreoirí córas tarchurtha, ENTSO don Leictreachas, ENTSO don Ghás, eintiteas AE do OCDanna, na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha agus oibreoirí ainmnithe sa mhargadh leictreachais;
- tuairimí agus moltaí a eisiúint a dhíreofar chuig údaráis rialála;
- tuairimí agus moltaí a eisiúint a dhíreofar chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle nó chuig an gCoimisiún;
- cinntí aonair a eisiúint maidir le faisnéis a sholáthar i gcomhréir le hAirteagal 3(2), le pointe (b) d'Airteagal 7(2) agus pointe (c) d'Airteagal 8; maidir leis na modheolaíochtaí, na téarmaí agus na coinníollacha a cheadú i gcomhréir le hAirteagal 4(4), Airteagal 5(2), (3) agus (4); maidir le hathbheithnithe criosanna tairisceana dá dtagraítear in Airteagal 5(6); maidir le saincheistanna teicniúla dá dtagraítear in Airteagal 6(1); maidir le headráin idir rialtóirí i gcomhréir le hAirteagal 6(10); a bhaineann le lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha dá dtagraítear i bpointe (a) d'Airteagal 7(2); maidir le modheolaíochtaí agus ríomhanna agus sonraíochtaí teicniúla dá dtagraítear in Airteagal 9(1) a cheadú agus a leasú; maidir le modheolaíochtaí a cheadú agus a leasú dá dtagraítear in Airteagal 9(3); maidir le díolúintí dá dtagraítear in Airteagal 10; maidir le bonneagar dá dtagraítear i bpointe (d) d'Airteagal 11; agus maidir le nithe a bhaineann le sláine agus trédhearcacht san mhargadh mórdhíola de bhun Airteagal 12.
- creat-treoirilínte neamhcheangailteacha a chur faoi bhráid an Choimisiúin i gcomhréir le hAirteagal 59 de Rialachán (AE) 2019/943 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁸⁾ agus Airteagal 6 de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁹⁾.

Airteagal 3

Cúraimí ginearálta

1. Féadfaidh ACER, arna iarraidh sin do Pharlaimint na hEorpa, don Chomhairle nó don Choimisiún, nó ar a thionscnamh féin, tuairim nó moladh a thabhairt do Pharlaimint na hEorpa, don Chomhairle agus don Choimisiún maidir le haon cheann de na saincheistanna a bhaineann leis an gcuspoir dar bunaíodh í.

2. Arna iarraidh sin do ACER, soláthróidh na húdaráis rialála, ENTSO don Leictreachas, ENTSO don Ghás, na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha, eintiteas AE do OCDanna, na hoibreoírí córas tarchurtha agus na hoibreoírí ainmnithe sa mhargadh leictreachais an fhaisnéis is gá chun cúraimí ACER a chur i gcrích faoin Rialachán seo, ach amháin sa chás gur iarr ACER an fhaisnéis sin cheana féin agus go bhfuair sí í.

Chun críche iarratais faisnéise dá dtagraítear sa chéad fhomhír, beidh an chumhacht cinntí a eisiúint ag ACER. Ina cuid cinntí, sonrúidh ACER cuspóir na hiarrata, déanfaidh sí tagairt don bhunús dlí faoina bhfuil an fhaisnéis á iarraidh, agus déanfaidh sí teorainn ama a lua a bhfuil an fhaisnéis le soláthar laistigh di. Beidh an teorainn ama sin i gcomhréir leis an iarraidh.

Ní bhainfidh ACER úsáid as faisnéis rúnda a fhaightear de bhun an Rialacháin seo ach amháin chun na cúraimí a shanntar di faoin Rialachán seo a chur i gcrích. Áiritheoidh ACER cosaint iomchuí na faisnéise ar fad de bhun Airteagal 41.

⁽¹⁸⁾ Rialachán (AE) 2019/943 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Meitheamh 2019 maidir leis an margadh inmheánach don leictreachas (féach leathanach 54 den Iris Oifigiúil seo).

⁽¹⁹⁾ Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Iúil 2009 maidir le coinníollacha le haghaidh rochtana ar na gréasáin gáis nádúrtha agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1775/2005 (IO L 211, 14.8.2009, lch. 36).

Airteagal 4

Cúraimí ACER maidir le comhar idir oibreoirí córas tarchurtha agus oibreoirí córas dáileacháin

1. Déanfaidh ACER tuairim a thabhairt don Choimisiún maidir le dréacht-reachtanna, liosta comhaltaí agus dréacht-rialacha nós imeachta ENTSO don Leictreachas, i gcomhréir le hAirteagal 29(2) de Rialachán (AE) 2019/943, maidir le dréacht-reachtanna, liosta comhaltaí agus dréacht-rialacha nós imeachta ENTSO don Ghás, i gcomhréir le hAirteagal 5(2) de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 agus maidir le dréacht-reachtanna, liosta comhaltaí agus dréacht-rialacha nós imeachta eintiteas AE do OCDanna i gcomhréir le hAirteagal 53(3) de Rialachán (AE) 2019/943.
 2. Déanfaidh ACER faireachán ar fhorghníomhú chúraimí ENTSO don Leictreachas i gcomhréir le hAirteagal 32 de Rialachán (AE) 2019/943, ar fhorghníomhú chúraimí ENTSO don Ghás i gcomhréir le hAirteagal 9 de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 agus ar fhorghníomhú chúraimí eintiteas AE do OCDanna mar atá leagtha amach in Airteagal 55 de Rialachán (AE) 2019/943.
 3. Féadfaidh ACER tuairim a chur ar fáil:
 - (a) do ENTSO don Leictreachas i gcomhréir le pointe (a) d'Airteagal 30(1) de Rialachán (AE) 2019/943 agus do ENTSO don Ghás i gcomhréir le Airteagal 8(2) de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 maidir leis na cóid ghréasáin;
 - (b) do ENTSO don Leictreachas i gcomhréir leis an gcéad fhomhír d'Airteagal 32(2) de Rialachán (AE) 2019/943 agus do ENTSO don Ghás i gcomhréir leis an gcéad fhomhír d'Airteagal 9(2) de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 maidir leis an dréachtchlár oibre bliantúil, maidir leis an dréachtphlean forbartha uile-Aontais agus maidir le doiciméid ábhartha eile dá dtagraítear in Airteagal 30(1) de Rialachán (AE) 2019/943 agus in Airteagal 8(3) de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009, agus cuspóirí an neamh-idirdhealaithe, na hiomaíochta éifeachtaí agus fheidhmiú éifeachtúil agus shlán na margáí inmheánacha don leictreachas agus don ghás nádúrtha á gcur san áireamh;
 - (c) d'eintiteas AE do OCDanna maidir leis an dréachtchlár oibre bliantúil agus le doiciméid ábhartha eile dá dtagraítear in Airteagal 55(2) de Rialachán (AE) 2019/943, agus na cuspóirí a bhaineann le neamh-idirdhealú, le hiomaíocht éifeachtach agus le feidhmiú éifeachtúil agus slán an mhargaidh inmheánaigh don leictreachas á gcur san áireamh.
 4. Formheasfaidh ACER, i gcás inarb iomchuí, tar éis di nuashonruithe ar na dréachtaí arna dtíolacadh ag oibreoirí córas tarchurtha a iarraidh, an mhodheolaíocht maidir le húsáid an ioncaim ó phlódú de bhun Airteagal 19(4) de Rialachán (AE) 2019/943.
 5. Déanfaidh ACER, bunaithe ar ábhair fóras, tuairim chuí-réasúnaithe mar aon le moltaí a thabhairt do ENTSO don Leictreachas, do ENTSO don Ghás, do Pharlaimint na hEorpa, don Chomhairle agus don Choimisiún, i gcás ina measfaidh sí nach rannchuidíonn an dréachtchlár oibre bliantúil nó an dréachtphlean forbartha gréasáin uile-Aontais a cuireadh faoina bráid i gcomhréir leis an dara fhomhír d'Airteagal 32(2) de Rialachán (AE) 2019/943 agus leis an dara fhomhír d'Airteagal 9(2) de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 le neamh-idirdhealú, iomaíocht éifeachtach agus feidhmiú éifeachtúil an mhargaidh nó le leibhéal leordhóthanach idirnasctha trasteorann a bheadh oscailte do rochtain tríú páirtithe, nó nach gcomhlíonann siad forálacha ábhartha Rialachán (AE) 2019/943 agus Threoir (AE) 2019/944 nó Threoir 2009/73/CE agus Rialachán (CE) Uimh. 715/2009.
 6. Comhordóidh na húdaráis rialála náisiúnta ábhartha chun a shuí an bhfuil neamh-chomhlíonadh déanta ag eintiteas AE do OCDanna, ENTSO don Leictreachas agus na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha i leith na n-oibleagáidí faoi dhlí an Aontais agus déanfaidh siad gníomhaíocht iomchuí i gcomhréir le pointe (c) d'Airteagal 59(1) agus le pointe (f) d'Airteagal 62(1) de Threoir (AE) 2019/944.
- Arna iarraidh sin do cheann amháin nó níos mó de na húdaráis rialála nó ar a thionscnamh féin, déanfaidh ACER tuairim réasúnaithe mar aon le moltaí a eisiúint do ENTSO don Leictreachas, chuig eintiteas AE do OCDanna nó chuig na lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha maidir le comhlíonadh a gcuid oibleagáidí.
7. I gcás ina sainithneofar cás i dtuairim réasúnaithe ó ACER ina bhféadfadh sé nár chomhlíon ENTSO don Leictreachas, eintiteas AE do OCDanna nó lárionad comhordúcháin réigiúnach a gcuid oibleagáidí faoi seach, déanfaidh na húdaráis rialála lena mbaineann cinntí comhordaithe d'aon toil lena suífear neamhchomhlíonadh le hoibleagáidí ábhartha agus, i gcás inarb infheidhme, tiocfaidh siad ar chomhaontú ar na bearta a bheidh le déanamh ag ENTSO don Leictreachas, eintiteas AE do OCDanna nó lárionad comhordúcháin réigiúnach chun an neamhchomhlíonadh sin a réiteach. I gcás nach n-éiríonn leis na húdaráis náisiúnta rialála cinntí comhordaithe den sórt sin a dhéanamh d'aon toil laistigh de 4 mhí ó dháta eisiúna tuairim réasúnaithe ACER, cuirfead an cás faoi bhráid ACER lena chinneadh, de bhun Airteagal 6(10).

8. Mura mbeidh an sárú atá déanta ag ENTSO don Leictreachas, eintiteas AE do OCDanna nó lárionad comhordúcháin réigiúnach, a sainaitníodh de bhun mhír 6 nó 7 den Airteagal seo, leigheasta laistigh de 3 mhí, nó i gcás nach bhfuil gníomhaíocht déanta ag an údarás rialála sa Bhallstát ina bhfuil a shuíomh ag an eintiteas chun comhlíonadh cinní comhordúcháin arna ndéanamh i gcomhréir le mír 7 den Airteagal seo a áirithiú, eiseoidh ACER moladh don údarás rialála go ndéanfaí gníomhaíocht, i gcomhréir le pointe (c) d'Airteagal 59(1) agus le pointe (f) d'Airteagal 62(1) de Threoir (AE) 2019/944 chun a áirithiú go gcomhlíonfaidh ENTSO don Leictreachas, eintiteas AE do OCDanna nó lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha a gcuid oibleagáidí, agus cuirfidh sí an Coimisiún ar an eolas.

Airteagal 5

Cúraimí ACER i dtaca le cóid ghréasáin agus treoirínte a fhorbairt agus a chur chun feidhme

1. Beidh ACER rannpháirteach i bhforbairt na gcód gréasáin i gcomhréir le hAirteagal 59 de Rialachán (AE) 2019/943 agus le hAirteagal 6 de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 agus i bhforbairt treoirínte i gcomhréir le hAirteagal 61(6) de Rialachán (AE) 2019/943. Go háirithe, déanfaidh sé an méid seo a leanas:

- (a) dréacht-chreat treoirínte neamhcheangailteacha a chur faoi bhráid an Choimisiúin i gcás ina n-iarrfar sin uirthi faoi Airteagal 59(4) de Rialachán (AE) 2019/943 nó faoi Airteagal 6(2) de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009. Athbhreithneoidh ACER na creat-treoirínte a agus cuirfidh sí faoi bhráid an Choimisiúin athuair iad i gcás ina n-iarrfar sin uirthi faoi Airteagal 59(7) de Rialachán (AE) 2019/943 nó faoi Airteagal 6(4) de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009;
- (b) tuairim réasúnaithe a thabhairt do ENTSO don Ghás maidir leis an gcód gréasáin i gcomhréir le hAirteagal 6(7) de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009;
- (c) an cód gréasáin a athbhreithniú i gcomhréir le Airteagal 59(11) de Rialachán (AE) 2019/943 agus Airteagal 6(9) de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009. Ina athbhreithniú, cuirfidh ACER san áireamh na tuairimí a sholáthair gach páirtí lena mbaineann agus an cód gréasáin athbhreithnithe á dhréachtú faoi stiúir ENTSO don Leictreachas, ENTSO don Ghás nó eintiteas AE do OCDanna, agus rachaidh sí i gcomhairle go foirmiúil leis na geallsealbhóirí ábhartha maidir leis an leagan a chuirfear faoi bhráid an Choimisiúin. Dá réir sin, féadfaidh ACER, i gcás inarb iomchú, an coiste a bunaíodh faoi na cóid ghréasáin a úsáid. Déanfaidh ACER tuarascáil don Choimisiún ar thoradh na gcomhairliúcháin. Ina dhiaidh sin, cuirfidh ACER an cód gréasáin athbhreithnithe faoi bhráid an Choimisiúin i gcomhréir le Airteagal 59(11) de Rialachán (AE) 2019/943 agus Airteagal 6(9) de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009. I gcás nár fhorbair ENTSO don Leictreachas nó ENTSO don Ghás nó eintiteas AE do OCDanna cód gréasáin, déanfaidh ACER dréachtchód gréasáin a ullmhú agus a chur faoi bhráid an Choimisiúin i gcás ina n-iarrfar sin uirthi faoi Airteagal 59(12) de Rialachán (AE) 2019/943 nó faoi Airteagal 6(10) de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009;
- (d) tuairim chuí-réasúnaithe a thabhairt don Choimisiún, i gcomhréir le hAirteagal 32(1) de Rialachán (AE) 2019/943 nó le hAirteagal 9(1) de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009, i gcás inar mhainnigh ENTSO don Leictreachas, ENTSO don Ghás nó an t-eintiteas AE do OCDanna cód gréasáin a chur chun feidhme a forbraíodh faoi phointe (a) d'Airteagal 30(1) de Rialachán (AE) 2019/943 nó Airteagal 8(2) de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 nó cód gréasáin a bunaíodh i gcomhréir le hAirteagal 59(3) go (12) de Rialachán (AE) 2019/943 agus Airteagal 6(1) go (10) de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 ach nach bhfuil glactha ag an gCoimisiún faoi Airteagal 59(13) de Rialachán (AE) 2019/943 agus faoi Airteagal 6(11) de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009.
- (e) faireachán agus anailís a dhéanamh ar chur chun feidhme na gcód gréasáin arna nglacadh ag an gCoimisiún i gcomhréir le hAirteagal 59 de Rialachán (AE) 2019/943 agus le hAirteagal 6 de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 agus na treoirínte arna nglacadh i gcomhréir le hAirteagal 61 de Rialachán (AE) 2019/943, agus ar a n-éifeacht ar chomhchuíbhíú na rialacha is infheidhme atá dírithe ar chomhtháthú margaidh a éascú mar aon le neamh-idirdhealú, le hiomaíocht éifeachtach agus le feidhmiú éifeachtúil an mhargaidh agus tabharfaidh sí tuarascáil don Choimisiún.

2. I gcásanna ina ndéantar foráil i gceann de na gníomhartha dlíthiúla seo a leanas d'fhorbairt tograí le haghaidh téarmaí agus coinníollacha comhchoiteanna nó modheolaíochtaí maidir le cur chun feidhme na gcód gréasáin agus na dtreoirínte sin lena gceanglaítear formheas rialála ó na húdaráis rialála uile, cuirfear tograí do na téarmaí agus coinníollacha nó na modheolaíochtaí coiteanna faoi bhráid ACER lena n-athbhreithniú agus lena fhorbairt.

- (a) gníomh reachtach de chuid an Aontais arna ghlacadh faoin ngnáthnós imeachta reachtach;
- (b) cóid ghréasáin agus treoirínte arna nglacadh roimh an 4 Iúil 2019 agus athbhreithnithe ina dhiaidh sin ar na cóid ghréasáin agus ar na treoirínte sin; nó
- (c) cóid ghréasáin agus treoirínte arna nglacadh mar ghníomhartha cur chun feidhme de bhun Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽²⁰⁾.

⁽²⁰⁾ Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13).

3. I gcásanna ina ndéantar foráil i gceann de na gníomhartha dlíthiúla seo a leanas d'fhorbairt tograí le haghaidh téarmaí agus coinníollacha nó modheolaíochtaí maidir le cur chun feidhme na gcód gréasáin agus na dtreoirínte sin lena gceanglaítear formheas rialála ó údarais rialála an réigiúin lena mbaineann, tiocfaidh na húdarais rialála sin ar chomhaontú d'aon toil ar na téarmaí agus coinníollacha comhchoiteanna nó modheolaíochtaí a bheidh le formheas ag gach ceann de na húdarais rialála sin:

- (a) gníomh reachtach de chuid an Aontais arna ghlacadh faoin ngnáthnós imeachta reachtach;
- (b) cóid ghréasáin agus treoirínte a glacadh roimh an 4 Iúil 2019 agus athbhreithnithe ina dhiaidh sin ar na cóid ghréasáin agus ar na treoirínte sin; nó
- (c) cóid ghréasáin agus treoirínte, arna nglacadh mar ghníomhartha cur chun feidhme de bhun Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

Tabharfar fógra faoi na tograí dá dtagraítear sa chéad fhomhír do ACER laistigh de 1 sheachtain amháin óna dtíolacadh chuig na húdarais rialála sin. Féadfaidh na húdarais rialála na tograí a tharchur chuig ACER lena fhorghnó de bhun phointe (b) den dara fhomhír d'Airteagal 6 (10) agus déanfar an méid sin de bhun phointe (a) den dara fhomhír d'Airteagal 6(10) i gcás nach bhfuil aon chomhaontú d'aon toil dá dtagraítear sa chéad fhomhír.

Is féidir leis an Stiúrthóir nó leis an mBord Rialálaithe, ag gníomhú dó ar a thionscnamh féin nó de bhun togra a mhol duine amháin nó níos mó dá chomhaltaí, a cheangal ar údarais rialála an réigiúin lena mbaineann an togra sin a tharchur chuig ACER lena fhorghnó. Ní iarrfar é sin ach i gcás ina mbeadh tionchar nithiúil ag togra atá le comhaontú aggo réigiúnach ar an margadh inmheánach fuinnimh nó ar shlándáil an tsoláthair lasmuigh den réigiún sin.

4. Gan dochar do mhír 2 agus do mhír 3, beidh ACER inniúil chun cinneadh a ghlacadh de bhun Airteagal 6(10) i gcás ina mainíonn na húdarais inniúla teacht ar chomhaontú maidir le téarmaí agus coinníollacha nó modheolaíochtaí maidir le cur chun feidhme na gcód gréasáin nua agus na dtreoirínte nua arna nglacadh tar éis an 4 Iúil 2019 mar ghníomhartha tarmligthe, lena gceanglaítear na téarmaí agus coinníollacha nó modheolaíochtaí sin formheas rialála ó na húdarais rialála uile nó ó na húdarais rialála uile an réigiúin lena mbaineann.

5. Faoin 31 Deireadh Fómhair 2023, agus gach 3 bliana ina dhiaidh sin, cuirfidh an Coimisiún tuarascáil faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle faoin ngá féideartha rannpháirtíocht ACER a fheabhsú i bhforbairt agus i nglacadh na dtéarmaí agus coinníollacha nó na modheolaíochtaí le haghaidh cur chun feidhme na gcód gréasáin agus na dtreoirínte arna nglacadh mar ghníomhartha tarmligthe tar éis 4 Iúil 2019. I gcás inarb iomchuí, beidh togra reachtach ag gabháil leis an tuarascáil chun na cumhachtaí is gá a tharchur chuig ACER nó a mhodhnú.

6. Sula ndéanfar na téarmaí agus na coinníollacha nó na modheolaíochtaí dá dtagraítear i míreanna 2 agus 3 a fhorghnó, déanfaidh na húdarais rialálaithe, nó, i gcás inarb inniúil, ACER, athbhreithniú orthu, de réir mar is gá agus tar éis dóibh dul i gcomhairle le ENTSO don Leictreachas, le ENTSO don Ghás nó le heintiteas AE do OCDanna, lena áirithiú go bhfuil siad ag teacht le cuspóir an chóid ghréasáin nó na dtreoirínte agus go rannchuidíonn siad le comhtháthú margaidh, neamh-idirdhealú, iomaíocht éifeachtach agus feidhmiú cuí an mhargaidh. Déanfaidh ACER cinneadh ar an bhformheas laistigh den tréimhse a shonraítear sna cóid ghréasáin agus sna treoirínte is ábhartha. Tosóidh an tréimhse sin ar an lá tar éis an dáta a chuirtear an togra faoi bhráid ACER.

7. Cuirfidh ACER a cuid cúraimí i gcrích a mhéid a bhaineann le hathbhreithniú ar an gcrios tairisceana de bhun Airteagal 14(5) de Rialachán (AE) 2019/943.

8. Déanfaidh ACER faireachán ar an gcomhar réigiúnach idir oibreoirí córas tarchurtha dá dtagraítear in Airteagal 34 de Rialachán (AE) 2019/943 agus in Airteagal 12 de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009, agus cuirfidh sí toradh an chomhair sin san áireamh le linn di a cuid tuairimí, a cuid moltaí agus a cuid cinntí a fhoirmiú.

Airteagal 6

Cúraimí ACER maidir leis na húdarais rialála náisiúnta

1. Glacfaidh ACER cinntí aonair maidir le saincheisteanna teicniúla i gcás ina bhforáiltear do na cinntí sin i Rialachán (AE) 2019/943, i Rialachán (CE) Uimh. 715/2009, i dTreoir (AE) 2019/944 nó i dTreoir 2009/73/CE.
2. Féadfaidh ACER, i gcomhréir lena clár oibre, arna iarraidh sin don Choimisiún nó ar a thionscnamh féin, moltaí a dhéanamh chun cuidiú le húdarais rialála agus le rannpháirtithe margaidh dea-chleachtais a roinnt le chéile.
3. Faoin 5 Iúil 2022 agus gach 4 bliana ina dhiaidh sin, déanfaidh an Coimisiún tuarascáil a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle maidir le neamhspleáchas na n-údarais rialála, de bhun Airteagal 57(7) de Threoir (AE) 2019/944.

4. Soláthróidh ACER creat inar féidir leis na húdaráis rialála comhoibriú chun cinnteoireacht éifeachtach a áirithiú ar shaincheisteanna a bhfuil ábharthacht trasteorann ag baint leo. Cuirfidh sí comhar chun cinn idir na húdaráis náisiúnta rialála agus idir na húdaráis rialála ar leibhéal réigiúnach agus ar leibhéal an Aontais, agus cuirfidh sí toradh an chomhair sin san áireamh le linn di a cuid tuairimí, a cuid moltaí agus a cuid cinntí a fhoirmlíú. I gcás ina measann ACER gur gá rialacha ceangailteacha don chomhar sin, cuirfidh sí na moltaí iomchuí faoi bhráid an Choimisiúin.

5. Arna iarraidh sin d'aon údarás rialála amháin nó níos mó nó don Choimisiún, tabharfaidh ACER tuairim fhíorasach i dtaobh an gcomhlíonann cinneadh a rinne údarás rialála na cóid gréasán agus na treoirlínte dá dtagraítear i Rialachán (AE) 2019/943, i Rialachán (CE) Uimh. 715/2009, i dTreoir (AE) 2019/944 nó i dTreoir 2009/73CE, nó an gcomhlíonann sé forálacha ábhartha eile de chuid na dtreoracha nó na rialachán sin.

6. I gcás nach gcomhlíonann údarás rialála tuairim ACER dá dtagraítear i mír 5 laistigh de 4 mhí ón lá a faightear an tuairim, cuirfidh ACER an méid sin in iúl don Choimisiún agus don Bhallstát lena mbaineann.

7. Más rud é go mbeidh deacrachtaí i gcás ar leith ag údarás rialála maidir le cur i bhfeidhm na gcód gréasán agus na dtreoirlínte dá dtagraítear i Rialachán (AE) 2019/943, i Rialachán (CE) Uimh. 715/2009, i dTreoir (AE) 2019/944 nó i dTreoir 2009/73/CE, féadfaidh sé iarraidh ar ACER tuairim a sholáthar. Tar éis di dul i gcomhairle leis an gCoimisiún, tabharfaidh ACER a tuairim laistigh de 3 mhí tar éis an iarraidh sin a fháil.

8. Arna iarraidh sin d'údarás rialála, féadfaidh ACER cúnamh oibríochtúil a sholáthar don údarás rialála sin maidir le himscrúduithe de bhun Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011.

9. Déanfaidh ACER tuairim a thíolacadh don údarás rialála ábhartha de bhun Airteagal 16(3) de Rialachán (AE) 2019/943.

10. Beidh ACER inniúil chun cinntí aonair a ghlacadh maidir le saincheisteanna rialála a bhfuil éifeacht acu ar thrádáil trasteorann nó ar shlándáil na gcóras trasteorann lena gceanglaítear cinneadh comhpháirteach ó dhá údarás rialála ar a laghad, i gcás gur tugadh na hinniúlachtaí sin do na húdaráis rialála faoi cheann amháin de na gníomhartha dlí seo a leanas:

- (a) gníomh reachtach de chuid an Aontais arna ghlacadh faoin ngnáthnós imeachta reachtach;
- (b) Cóid Ghréasáin agus Treoirlínte arna nglacadh roimh an 4 Iúil 2019 agus athbhreithnithe ina dhiaidh sin ar na cóid ghréasáin agus ar na treoirlínte sin; nó
- (c) cóid ghréasáin agus treoirlínte arna nglacadh mar ghníomhartha cur chun feidhme de bhun Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

Beidh ACER inniúil chun cinntí aonair a shonraítear sa chéad fhomhír a ghlacadh sna cásanna seo a leanas:

- (a) i gcás nach n-éiríonn leis na húdaráis inniúla rialála teacht ar chomhaontú laistigh de sé mhí tar éis an cás a tharchur chuig an údarás deiridh de na húdaráis rialála sin; nó laistigh de 4 mhí i gcásanna faoi Airteagal 4(7) den Rialachán seo nó faoi pointe (c) d'Airteagal (59)(1) nó pointe (f) d'Airteagal 62(1) de Threoir (AE) 2019/944; nó
- (b) ar bhonn iarraidh chomhpháirteach a fháil ó na húdaráis inniúla rialála.

Féadfaidh na húdaráis rialála inniúla a iarraidh go comhpháirteach go ndéanfar an tréimhse dá dtagraítear i bpointe (a) den dara fhomhír den mhír seo a fhadú go ceann tréimhse suas go sé mhí, ach amháin i gcásanna faoi Airteagal 4(7) den Rialachán seo nó faoi pointe (c) d'Airteagal (59)(1) nó pointe (f) d'Airteagal 62(1) de Threoir (AE) 2019/944.

I gcás ina mbeidh na hinniúlachtaí chun saincheisteanna trasteorann a chinneadh dá dtagraítear sa chéad fhomhír tugtha do na húdaráis rialála i gcóid ghréasáin nua nó i dtreoirlínte nua arna nglacadh mar ghníomhartha tarmligthe tar éis an 4 Iúil 2019, ní bheidh ACER inniúil ach ar bhonn deonach de bhun phointe (b) den dara fhomhír den mhír seo, agus é sin ar iarraidh a fháil ó 60 % ar a laghad de na húdaráis rialála ábhartha. I gcás nach bhfuil baint ach ag dhá údarás inniúla leis, féadfaidh ceann amháin acu an cás a tharchur chuig ACER.

Faoin 31 Deireadh Fómhair 2023, agus gach 3 bliana ina dhiaidh sin, cuirfidh an Coimisiún tuarascáil faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle faoin ngá féideartha cur le rannpháirtíocht ACER maidir le cásanna easaontais a réiteach idir údaráis rialála a bhaineann le cinntí comhpháirteacha ar ábhair ar tugadh inniúlacht ina leith do na húdaráis rialála sin trí ghníomh tarmligthe tar éis an 4 Iúil 2019. I gcás inarb iomchuí, beidh togra reachtach ag gabháil leis an tuarascáil chun na cumhachtaí sin a mhodhnú nó na cumhachtaí is gá a aistriú chuig ACER.

11. Le linn di a cinneadh de bhun mhír 10 a ullmhú, rachaidh ACER i gcomhairle leis na húdaráis rialála agus leis na hoibreoirí córas tarchurtha lena mbaineann agus cuirfear ar an eolas í faoi thograí agus faoi bharúlacha na n-oibreoirí córas tarchurtha go léir lena mbaineann.

12. I gcás ina dtarchuirfear cás chuig ACER faoi mhír 10:
- eiseoidh ACER cinneadh laistigh de sé mhí ó dháta an tarchurtha; nó laistigh de chúig mhí ó dháta an tarchurtha i gcásanna de bhun Airteagal 4(7) den Rialachán seo nó de bhun phointe (c) d'Airteagal (59)(1) nó de bhun phointe (f) d'Airteagal 62(1) de Threoir (AE) 2019/944; agus
 - féadfaidh ACER, más gá, cinneadh eatramhach a thabhairt chun go n-áiritheofar cosaint do shlándáil an tsoláthair nó do shlándáil oibríochtúil an bhonneagair i dtrácht.
13. Más rud é, maidir leis na saincheisteanna rialála dá dtagraítear i mír 10, go bhfuil díolúintí de réir bhrí Airteagal 63 de Rialachán (AE) 2019/943, nó Airteagal 36(4) de Threoir 2009/73/CE san áireamh iontu, ní dhéanfar na sprioc-amanna dá bhforáiltear sa Rialachán seo agus na sprioc-amanna dá bhforáiltear sna forálacha sin a charnadh.

Airteagal 7

Cúraimí ACER i dtaca le lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha

- Déanfaidh ACER, i ndlúthchomhar leis na húdaráis rialála agus le ENTSO don Leictreachas, faireachán agus anailísíú ar fheidhmíocht na lárionad chomhordúcháin réigiúnach, ag cur san áireamh na tuarascálacha dá bhforáiltear in Airteagal 46(3) de Rialachán (AE) 2019/943.
- Chun na cúraimí dá dtagraítear i mír 1 a dhéanamh ar bhealach éifeachtach agus gasta, déanfaidh ACER, go háirithe, an méid seo a leanas:
 - cinneadh a dhéanamh faoi chumraíocht réigiúin oibríochta an chórais de bhun Airteagal 36(3) agus (4) agus ceaduithe a eisiúint de bhun Airteagal 37(2) de Rialachán (AE) 2019/943;
 - faisnéis a iarraidh ó lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha nuair is iomchuí de bhun Airteagal 46 de Rialachán (AE) 2019/943;
 - tuairimí agus moltaí a eisiúint chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle agus chuig an gCoimisiún Eorpach nó chuig;
 - tuairimí agus moltaí a eisiúint chuig lárionaid chomhordúcháin réigiúnacha.

Airteagal 8

Cúraimí ACER i dtaca le hoibreoírí ainmnithe sa mhargadh leictreachais

Chun a áirithiú go gcomhlíonfaidh oibreoírí ainmnithe sa mhargadh leictreachais a bhfeidhmeanna faoi Rialachán (AE) 2019/943 agus faoi Rialachán (AE) 2015/1222 ón gCoimisiún ⁽²¹⁾, déanfaidh ACER an méid seo a leanas:

- faireachán a dhéanamh ar dhul chun cinn na n-oibreoírí ainmnithe sa mhargadh leictreachais maidir leis na feidhmeanna faoi Rialachán (AE) 2015/1222 a bhunú;
- moltaí a eisiúint chuig an gCoimisiún i gcomhréir le hAirteagal 7(5) de Rialachán (AE) 2015/1222;
- faisnéis a iarraidh ó na hoibreoírí ainmnithe sa mhargadh leictreachais i gcás inarb iomchuí.

Airteagal 9

Cúraimí ACER i dtaca le leormhaitheas giniúna agus riosca-ullmhacht

- Déanfaidh ACER formheas, agus leasuithe i gcás inar gá, orthu seo a leanas:
 - na tograí le haghaidh modheolaíochtaí agus ríomhanna a bhaineann leis an measúnú Eorpach ar leormhaitheas acmhainní de bhun Airteagal 23(3),(4), (6) agus (7) de Rialachán (AE) 2019/943;
 - na tograí le haghaidh sonraíochtaí teicniúla le haghaidh rannpháirtíocht trasteorann i sásra acmhainneachta de bhun Airteagal 26(11) de Rialachán (AE) 2019/943.
- Déanfaidh ACER, tuairim a chur ar fáil de bhun Airteagal 24(3) de Rialachán (AE) 2019/941 maidir le cibé an bhfuil údar cuí leis na difríochtaí idir an measúnú náisiúnta ar leordhóthanacht acmhainne agus an measúnú ar leordhóthanacht acmhainne Eorpach.

⁽²¹⁾ Rialachán (AE) Uimh. 2015/1222 ón gCoimisiún an 24 Iúil 2015 lena mbunaítear treoirlíne maidir le leithdháileadh acmhainneachta agus le bainistiú ar phlódú (IO L 197, 25.7.2015, lch. 24).

3. Déanfaidh ACER formheas, agus leasuithe i gcás inar gá, ar na modheolaíochtaí:
- (a) chun na cásanna géarchéime leictreachais a shainaithint ar an leibhéal réigiúnach de bhun Airteagal 5 de Rialachán (AE) 2019/941;
 - (b) le haghaidh measúnuithe gearrthéarmacha agus séasúracha leormhaitheasa de bhun Airteagal 8 de Rialachán (AE) 2019/941.
4. Maidir le slándáil an tsoláthair gáis, déanfar ionadaíocht ar ACER sa Ghrúpa Comhordaithe Gáis i gcomhréir le hAirteagal 4 de Rialachán (AE) 2017/1938 agus comhlíonfaidh ACER na hoibleagáidí maidir le buanacmhainneacht dhéthreoch d'idirnaisc gháis faoi Iarscríbhinn III a ghabhann le Rialachán (AE) 2017/1938.

Airteagal 10

Cúraimí ACER i dtaca le díolúintí

Déanfaidh ACER cinneadh ar dhíolúintí, faoi mar a fhoráiltear in Airteagal 63(5) de Rialachán (AE) 2019/943 Déanfaidh ACER cinneadh ar dhíolúintí freisin, faoi mar a fhoráiltear in Airteagal 36(4) de Threoir 2009/73/CE i gcás ina bhfuil an bonneagar lena mbaineann suite ar chríoch níos mó ná Ballstát amháin.

Airteagal 11

Cúraimí ACER i dtaca le bonneagar

In ndáil leis an mbonneagar tras-Aontas fuinnimh, déanfaidh ACER, i ndlúthchomhar leis na húdaráis rialála agus le ENTSO don Leictreachas agus ENTSO don Ghás, an méid seo a leanas:

- (a) faireachán ar an dul chun cinn maidir le cur chun feidhme na dtionscadal chun acmhainneacht nua idirnascaire a chruthú;
- (b) faireachán ar chur chun feidhme na bpleananna forbartha gréasáin uile-Aontais. Má shainaithníonn ACER aon neamhréireachtaí idir na pleananna sin agus a gcur chun feidhme, déanfaidh sí imscrúdú ar chúiseanna na neamhréireachtaí sin agus tabharfaidh sí moltaí do na hoibreoírí córas tarchurtha, do na húdaráis rialála nó do chomhlachtaí inniúla eile lena mbaineann d'fhonn na hinfheistíochtaí a chur chun feidhme i gcomhréir leis na pleananna forbartha gréasáin uile-Aontais;
- (c) na hoibleagáidí a leagtar amach in Airteagail 5, 11, 12 agus 13 de Rialachán (AE) Uimh. 347/2013 a chur i gcrích.
- (d) cinnítí a dhéanamh ar iarrataí ar infheistíocht de bhun Airteagal 12(6) de Rialachán (AE) Uimh. 347/2013.

Airteagal 12

Cúraimí ACER i dtaca le sláine agus trédharcacht an mhargaidh mórdhíola fuinnimh

Chun faireachán éifeachtach a dhéanamh ar shláine agus trédharcacht an mhargaidh mórdhíola fuinnimh, déanfaidh ACER, i ndlúthchomhar leis na húdaráis rialála náisiúnta agus le húdaráis náisiúnta eile, an méid a leanas:

- (a) faireachán ar na margaí mórdhíola, sonraí a bhailiú agus a chomhroinnt agus clár Aontais de rannpháirtithe sa mhargadh a bhunú i gcomhréir le hAirteagal 7 go 12 de Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011;
- (b) moltaí a eisiúint chuig an gCoimisiún i gcomhréir le hAirteagal 7 de Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011;
- (c) imscrúduithe a chomhordú de bhun Airteagal 16(4) de Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011.

Airteagal 13

Cúraimí nua a choimisiúnú chuig ACER

Féadfar cúraimí breise nach bhfuil aon chumhachtaí cinnteoireachta ag baint leo a choimisiúnú chuig ACER, in imthosca arna sainiú go soiléir ag an gCoimisiún i gcóid ghréasáin arna nglacadh de bhun Airteagal 59 de Rialachán (AE) 2019/943 agus i dtreoirínte arna nglacadh de bhun Airteagal 61 den Rialachán sin nó de bhun Airteagal 23 de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 agus maidir le saincheisteanna a bhaineann leis an gcuspóir dar bunaíodh í.

*Airteagal 14***Comhairliúcháin, trédhearcacht agus coimircí nós imeachta**

1. Le linn a cúraimí a chur i gcrích, go háirithe sa phróiseas a ghabhann le creat-treoirlínte a fhorbairt i gcomhréir le hAirteagal 59 de Rialachán (AE) 2019/943 nó le hAirteagal 6 de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009, agus sa phróiseas a ghabhann le leasuithe ar na cóid ghréasáin a mholadh faoi Airteagal 60 de Rialachán (AE) 2019/943 nó faoi Airteagal 7 de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009, rachaidh ACER i gcomhairle go forleathan, agus ag céim luath, le rannpháirtithe sa mhargadh, le hoibreoírí córas tarchurtha, le tomhaltóirí, le húsáideoirí deiridh agus, i gcás inarb ábhartha, le húdaráis iomaíochta, gan dochar dá n-inniúlachtaí faoi seach, ar bhealach oscailte agus trédhearcach, go háirithe nuair a bhaineann a cúraimí le hoibreoírí córas tarchurtha.

2. Áiríteoidh ACER, i gcás inarb iomchuí, go ndéanfar faisnéis oibiachtúil, iontaofa agus atá inrochtana go héasca a thabhairt don phobal agus d'aon pháirtithe leasmhara, go háirithe maidir le toradh a cuid oibre.

Poibleofar doiciméid agus miontuairiscí uile na gcruinnithe comhairliúcháin a reáchtálfar le linn na Creat-Treoirlínte a bheith á bhforbairt i gcomhréir le hAirteagal 59 de Rialachán (AE) 2019/943 nó le hAirteagal 6 de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009, nó le linn na cóid ghréasáin dá dtagraítear i mír 1 a leasú.

3. Sula ndéanfar creat-treoirlínte a ghlacadh, nó sula ndéanfar leasuithe ar na cóid ghréasáin dá dtagraítear i mír 1 a mholadh, léireoidh ACER conas a cuireadh na barúlacha a fuarthas i rith an chomhairliúcháin san áireamh agus tabharfaidh sí na cúiseanna más rud é nach ndearnadh de réir na mbarúlacha sin.

4. Déanfaidh ACER an clár oibre, na doiciméid chúlra agus, i gcás inarb iomchuí, miontuairiscí chruinnithe an Bhoird Riaracháin, an Bhoird Rialálaithe agus an Bhoird Achomhairc, ar a laghad, a phoibliú ar a shuíomh gréasáin féin.

5. Glacfaidh ACER rialacha nós imeachta atá leormhaith agus comhréireach i gcomhréir leis na nósanna imeachta a leagtar amach i bpointe (t) d'Airteagal 19(1) agus foilseoidh sí iad. Cuirfear san áireamh leis na rialacha sin, forálacha lena n-áirítear próiseas cinnteoireachta atá trédhearcach agus réasúnta, ar próiseas é lena rathófar cearta bunúsacha nós imeachta bunaithe ar an smacht reachta, lena n-áirítear an ceart chun éisteacht a fháil, rialacha maidir le rochtain a fháil ar chomhaid agus na caighdeáin dá dtagraítear i mír 6, 7 agus 8.

6. Sula ndéanfaidh ACER cinneadh aonair ar bith dá bhforáiltear sa Rialachán seo, cuirfidh sí aon pháirtí lena mbaineann ar an eolas go bhfuil sé ar intinn aici an cinneadh sin a ghlacadh, agus leagfaidh sí teorainn ama síos ar laistigh di a fhéadfaidh an páirtí lena mbaineann a thuairimí a thabhairt ar an ábhar, agus práinn, castacht agus iarmhairtí féideartha an ábhair á gcur san áireamh go hiomlán.

7. Déanfar na cúiseanna ar a bhfuil siad bunaithe a lua i gcinntí aonair ACER chun gur féidir achomharc a dhéanamh de réir na dtuillteanas féin.

8. Cuirfear na páirtithe lena mbaineann cinntí aonair ar an eolas faoi na leigheasanna dlíthiúla atá ar fáil faoin Rialachán seo.

*Airteagal 15***Faireachán agus tuairiscíú ar earnáil an leictreachais agus ar earnáil an gháis nádúrtha**

1. I ndlúthchomhar leis an gCoimisiún, leis na Ballstáit agus leis na húdaráis ábhartha, lena n-áirítear na húdaráis rialála, agus gan dochar d'inniúlachtaí na n-údarás iomaíochta, déanfaidh ACER faireachán ar na margaí mórdhíola agus miondhíola sa leictreachas agus sa ghás nádúrtha, go háirithe ar phraghsanna miondhíola an leictreachais agus an gháis nádúrtha, ar chomhlíonadh chearta na dtomhaltóirí a leagtar síos i dTreoir (AE) 2019/944 agus i dTreoir 2009/73/CE, ar thionchar na bhforbairtí margaidh ar chustaiméirí teaghlaigh, ar rochtain ar na gréasáin lena n-áirítear rochtain ar leictreachas a tháirgtear ó fhoinsí fuinnimh in-athnuaite, ar an dul chun cinn a dhéantar i dtaca le hidirnascairí, ar bhacainní féideartha roimh thrádáil trasteorann, ar bhacainní rialála d'iontrálacha nua ar an margadh agus do gníomhaithe níos lú, lena n-áirítear pobail fuinnimh do shaoránaigh, ar idirghabhálacha stáit a chuireann cosc ar phraghsanna a bheith ina léiriú ar an easpa iarbhir, amhail mar a leagtar amach in Airteagal 10(4) de Rialachán (AE) 2019/943, ar fheidhmíocht an Bhallstáit i réimse chinnteacht an tsoláthair leictreachais bunaithe ar thorthaí an mheasúnaithe Eorpaigh ar leormhaitheas acmhainní dá dtagraítear in Airteagal 23 den Rialachán sin, go háirithe ag cur san áireamh an mheastóireacht *ex post* dá dtagraítear in Airteagal 17 de Rialachán (AE) 2019/941.

2. Gach bliain, foilseoidh ACER tuarascáil ar thorthaí an faireacháin dá dtagraítear i mír 1. Sa tuarascáil sin, sainithneoidh sí aon bhacainní ar chomhlánú na margaí inmheánacha don leictreachas agus don ghás nádúrtha.

3. Agus a tuarascáil bhliantúil á foilsiú ag ACER, féadfaidh sí tuairim i leith na mbeart féideartha chun deireadh a chur leis na bacainní dá dtagraítear i mír 2 a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus an Choimisiúin.

4. Eiseoidh ACER tuarascáil dea-chleachtais ar mhodheolaíochtaí na dtaraifí tarchurtha agus dáileacháin de bhun Airteagal 18(9) de Rialachán (AE) 2019/943.

Caibidil II

Eagar ACER

Airteagal 16

Stádas dlíthiúil

1. Comhlacht Aontais a bheidh in ACER agus beidh pearsantacht dhlítheanach aici.
2. I ngach Ballstát, beidh ag ACER an inniúlacht dhlíthiúil is fairsinge a thugtar do dhaoine dlítheanacha faoin dlí náisiúnta. Go háirithe, beidh sí in ann maoin shochorraithe agus maoin dhochorraithe a fháil nó a dhiúscairt, agus beidh sí in ann a bheith ina páirtí in imeachtaí dlíthiúla.
3. Déanfaidh a Stiúrthóir ionadaíocht thar ceann ACER.
4. Beidh ceannoifig ACER i Liúibleána, an tSlóivéin.

Airteagal 17

Struchtúr Riaracháin agus Bainistíochta

Is é a bheidh in ACER:

- (a) Bord Riaracháin a fheidhmeoidh na cúraimí a leagtar amach in Airteagal 19;
- (b) Bord Rialálaithe a fheidhmeoidh na cúraimí a leagtar amach in Airteagal 22;
- (c) Stiúrthóir a fheidhmeoidh na cúraimí a leagtar amach in Airteagal 24; agus
- (d) Bord Achomhairc a fheidhmeoidh na cúraimí a leagtar amach in Airteagal 28.

Airteagal 18

Comhdhéanamh an Bhoird Riaracháin

1. Naonúr comhaltaí a bheidh ar an mBord Riaracháin. Beidh comhalta malartach ag gach comhalta. Ceapfaidh an Coimisiún beirt chomhaltaí agus a malartaigh, ceapfaidh Parlaimint na hEorpa beirt chomhaltaí agus a malartaigh agus ceapfaidh an Chomhairle cúigear comhaltaí agus a malartaigh. Ní bheidh aon chomhalta den Bhord Riaracháin ina Fheisire de Pharlaimint na hEorpa. Ní bheidh comhalta den Bhord Riaracháin ina chomhalta den Bhord Rialálaithe.

2. Ceithre bliana a bheidh i dtéarma oifige chomhaltaí an Bhoird Riaracháin agus a malartach agus beidh an téarma sin inathnuaithe aon uair amháin. I gcás an chéad sainordaithe, 6 bliana a bheidh i dtéarma oifige leath na gcomhaltaí den Bhord Riaracháin agus a malartach.

3. Toghfaidh an Bord Riaracháin a Chathaoirleach agus a Leas-Chathaoirleach as measc a chomhaltaí le tromlach dhá thrian. Glacfaidh an Leaschathaoirleach áit an Chathaoirligh go huathoibríoch mura mbeidh an Chathaoirleach in ann a dhualgais nó a dualgais a chomhlíonadh. Dhá bhliain a bheidh i dtéarma oifige an Chathaoirligh agus an Leas-Chathaoirligh, agus beidh an téarma sin inathnuaithe aon uair amháin. Rachaidh téarma oifige an Chathaoirligh agus an Leas-Chathaoirligh in éag nuair a scoirfidh siad de bheith ina gcomhaltaí den Bhord Riaracháin.

4. Is é an Cathaoirleach a chomórfaidh cruinnithe an Bhoird Riaracháin. Beidh Cathaoirleach an Bhoird Rialálaithe nó ainmnitheach an Bhoird Rialálaithe, agus an Stiúrthóir rannpháirteach, gan aon cheart vótála acu, sna pléití mura rud é go gcinntí an Bord Riaracháin a mhalairt maidir leis an Stiúrthóir. Tiocfaidh an Bord Riaracháin le chéile i ngnáthsheisiún ar a laghad dhá uair sa bhliain. Tiocfaidh sé le chéile freisin ar thionscnamh a Chathaoirligh, arna iarraidh sin ag an gCoimisiún nó ar iarraidh ó thrian dá chomhaltaí ar a laghad. Féadfaidh an Bord Riaracháin cuireadh a thabhairt d'aon duine a bhféadfadh tuairim ábhartha a bheith aige freastal ar a chuid cruinnithe i gcáil breathnadóra. Féadfaidh comhaltaí an Bhoird Bainistíochta, faoi réir a rialacha nós imeachta, cúnamh a fháil ó chomhairleoirí nó ó shaineolaithe. Soláthróidh ACER seirbhísí rúnaíochta don Bhord Riaracháin.
5. Mura bhforáiltear a mhalairt sa Rialachán seo, is trí thromlach dhá thrian de na comhaltaí a bheidh i láthair a ghlacfar cinntí an Bhoird Riaracháin. Beidh vóta amháin ag gach comhalta den Bhord Riaracháin nó ag a mhalartach.
6. Leagfar amach an méid seo a leanas ar bhealach níos mionsonraithe sna rialacha nós imeachta:
- (a) na socrúithe lena rialáitear vótáil, go háirithe na coinníollacha faoina bhféadfaidh comhalta amháin feidhmiú thar ceann chomhalta eile agus, i gcás inarb iomchuí, na rialacha lena rialáitear córaim; agus
- (b) na socrúithe lena rialáitear an uainíocht is infheidhme maidir le hathnuachan comhaltaí den Bhord Riaracháin arna gceapadh ag an gComhairle chun a áirithiú go mbeidh na Ballstáit rannpháirteach ann ar bhealach cothrom thar am.
7. Gan dochar do ról na gcomhaltaí arna gceapadh ag an gCoimisiún, glacfaidh comhaltaí an Bhoird Riaracháin orthu féin go ngníomhóidh siad go neamhspleách agus go hoibiachtúil chun leasa an Aontais ina iomláine, agus ní lorgóidh siad ná ní ghlacfaidh siad teoracha ó institiúidí ná ó chomhlachtaí, nó ó oifigí nó ó ghníomhaireachtaí an Aontais, ó aon rialtas Ballstáit ná ó aon chomhlacht príobháideach nó poiblí eile.; Chun na críche sin, déanfaidh gach comhalta dearbhú i scríbhinn maidir lena oibleagáidí agus dearbhú i scríbhinn maidir lena leasanna, á léiriú nach bhfuil aon leas aige a bhféadfaí a mheas ina leith gur ní é a dhéanadh dochar dá neamhspleáchas nó go bhfuil leas díreach nó indíreach aige a bhféadfaí a mheas ina leith gur ní é a dhéanadh dochar dá neamhspleáchas. Déanfaidh ACER na dearbhuithe sin a phoibliú ar bhonn bliantúil.

Airteagal 19

Feidhmeanna an Bhoird Riaracháin

1. Déanfaidh an Bord Riaracháin an méid seo a leanas:
- (a) tar éis dul i gcomhairle leis an mBord Rialálaithe agus tuairim fhabhrach a fháil ón mBord sin i gcomhréir le pointe (c) d'Airteagal 22(5), an Stiúrthóir a cheapadh i gcomhréir le hAirteagal 23(2) agus i gcás inarb iomchuí síneadh a chur lena théarma nó lena téarma oifige nó é nó í a chur as oifig;
- (b) comhaltaí an Bhoird Rialálaithe a ainmníodh go foirmiúil i gcomhréir le hAirteagal 21(1);
- (c) comhaltaí an Bhoird Achomhairc a cheapadh go foirmiúil i gcomhréir le hAirteagal 25(2);
- (d) a áirithiú go gcuirfidh ACER a misean i gcrích agus go gcomhlíonfaidh sí na cúraimí a shanntar di i gcomhréir leis an Rialachán seo;
- (e) an doiciméad clársceidealaithe a ghlacadh dá dtagraítear in Airteagal 20(1) le tromlach dhá thrian dá chomhaltaí agus, i gcás inarb infheidhme, é a leasú i gcomhréir le hAirteagal 20(3);
- (f) buiséad bliantúil ACER a ghlacadh le tromlach dhá thrian agus a fheidhmeanna buiséadacha eile a fheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 31 go hAirteagal 35;
- (g) tar éis comhaontú an Choimisiúin a fháil, cinneadh a dhéanamh i dtaobh an nglacfaidh sé le haon leagáidí, deonacháin nó deontais ó fhoinsí Aontais eile nó le haon ranníocaíocht dheonach ó na Ballstáit nó ó na húdaráis rialála. Sa tuairim ón mBord Riaracháin a thabharfar de bhun Airteagal 35(4), díreofar ar na foinsí maoinithe a leagtar amach sa mhír seo;
- (h) údarás araíonachta ar an Stiúrthóir a fheidhmiú, tar éis dóibh dul i gcomhairle le leis an mBord Rialálaithe. Sa bhreis air sin, feidhmeoidh sé, i gcomhréir le mír 2, maidir le foireann ACER, na cumhachtaí a thugtar don Údarás Ceapacháin faoi na Rialacháin Foirne agus faoi na Coinníollacha Fostaíochta ar an Údarás atá Cumhachtaithe chun Conradh Fostaíochta a Thabhairt chun Críche;
- (i) rialacha cur chun feidhme ACER a tharraingt suas chun éifeacht a thabhairt do na Rialacháin Foirne agus do na Coinníollacha Fostaíochta i gcomhréir le hAirteagal 110 de na Rialacháin Foirne de bhun Airteagal 39(2);
- (j) bearta praiticiúla a ghlacadh maidir le ceart rochtana ar dhoiciméid ACER, i gcomhréir le hAirteagal 41;

- (k) an tuarascáil bhliantúil maidir le gníomhaíochtaí ACER a ghlacadh agus a fhoilsiú, ar bhonn na dréacht-tuarascála bliantúla dá dtagraítear i bpointe (i) d'Airteagal 24(1), agus déanfaidh sé an tuarascáil sin a thíolacadh chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig an gCoimisiún agus chuig an gCúirt Iniúchóirí faoin 1 Iúil gach bliain. Beidh roinn neamhspleách san áireamh sa tuarascáil bhliantúil ar ghníomhaíochtaí ACER, ar roinn í a bheidh formheasta ag an mBord Rialálaithe agus a bhainfidh le gníomhaíochtaí rialála ACER le linn na bliana sin;
- (l) a rialacha nós imeachta féin a ghlacadh agus a fhoilsiú;
- (m) na rialacha airgeadais is infheidhme maidir le ACER a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 36;
- (n) straitéis frithchhaloise a ghlacadh a bheidh ar comhréir le rioscaí na calaoise ag cur san áireamh costais agus tairbhí na mbeart atá le cur chun feidhme;
- (o) rialacha a ghlacadh maidir le cosc agus bainistiú coinbhleachtaí leasa i ndáil lena chomhaltaí, chomh maith le comhaltaí an Bhoird Achomhairc;
- (p) na pleananna maidir le cumarsáid agus scaipeadh dá dtagraítear in Airteagal 41 a ghlacadh agus a thabhairt cothrom le dáta go rialta;
- (q) Oifigeach Cuntasaíochta a cheapadh, faoi réir na Rialachán Foirne agus Coinníollacha Fostaíochta, a bheidh go hiomlán neamhspleách agus é ag comhlíonadh a chuid nó a cuid dualgas;
- (r) a áirithiú go ndéantar obair leantach oiriúnach ar thorthaí agus ar mholtaí na dtuarascálacha agus na meastóireachtaí iniúchóireachta inmheánacha nó seachtracha, agus imscrúduithe na hOifige Frithchhaloise Eorpaí ("OLAF");
- (s) tabhairt i gcrích socruithe oibre a údarú i gcomhréir le hAirteagal 43;
- (t) ar bhonn togra ón Stiúrthóir i gcomhréir le pointe (b) d'Airteagal 24(1) agus tar éis dul i gcomhairle leis an mBord Rialálaithe agus tuairim fhabhrach a fháil uaidh i gcomhréir le pointe (f) d'Airteagal 22(5), na rialacha nós imeachta a ghlacadh agus a fhoilsiú dá dtagraítear in Airteagal 14(5).

2. Glacfaidh an Bord Riaracháin, i gcomhréir le hAirteagal 110 de na Rialacháin Foirne, cinneadh bunaithe ar Airteagal 2(1) de na Rialacháin Foirne agus ar Airteagal 6 de Choinníollacha Fostaíochta lena ndéantar cumhachtaí ábhartha an údaráis ceapacháin a tharmligean don Stiúrthóir agus lena sainítear na coinníollacha faoinar féidir an tarmligean cumhachtaí sin a chur ar fionraí. Beidh údarás ag an Stiúrthóir na cumhachtaí sin a fho-tharmligean.

3. Nuair is gá i ngeall ar imthosca eisceachtúla, féadfaidh an Bord Riaracháin, trí bhíthin cinnidh, tarmligean chumhachtaí an údaráis ceapacháin chuig an Stiúrthóir agus na gcumhachtaí sin atá á bhfo-tharmligean ag an Stiúrthóir a chur ar fionraí go sealadach agus iad a fheidhmiú é féin nó iad a tharmligean chuig duine dá chomhaltaí nó dá fhoireann seachas an Stiúrthóir. Beidh na himthosca eisceachtúla teoranta go docht d'ábhair riaracháin, bhuiséadacha nó bhainistíochta agus gan dochar do neamhspleáchas iomlán an Stiúrthóra i dtaca lena chúraimí nó lena cúraimí de bhun phointe (c) d'Airteagal 24(1).

Airteagal 20

Clársceidealú bliantúil agus ilbhliantúil

1. Gach bliain, ullmhóidh an Stiúrthóir dréachtdoiciméad clársceidealaithe ina mbeidh an clársceidealú bliantúil agus ilbhliantúil, agus cuirfidh sé an dréachtdoiciméid clársceidealaithe faoi bhráid an Bhoird Riaracháin agus an Bhoird Rialálaithe.

Glacfaidh an Bord Riaracháin an dréachtdoiciméad clársceidealaithe tar éis dó tuairim fhabhrach a fháil ón mBord Rialálaithe agus déanfaidh sé é a thíolacadh chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle agus chuig an gCoimisiún, tráth nach déanaí ná an 31 Eanáir.

Beidh an dréachtdoiciméad clársceidealaithe i gcomhréir leis an dréachtmheastachán sealadach arna bhunú i gcomhréir le hAirteagal 33(1), (2) agus (3).

Glacfaidh an Bord Riaracháin an doiciméad clársceidealaithe, agus an tuairim ón gCoimisiún á cur san áireamh aige agus tar éis dó tuairim fhabhrach a fháil ón mBord Rialálaithe agus tar éis don Stiúrthóir é a chur faoi bhráid Parlaimint na hEorpa. Déanfaidh an Bord Riaracháin an doiciméad clársceidealaithe a thíolacadh chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle agus chuig an gCoimisiún, tráth nach déanaí ná an 31 Nollaig.

Glacfar an doiciméad clársceidealaithe gan dochar don nós imeachta buiséadach bliantúil agus poibleofar é.

Beidh an doiciméad clársceidealaithe cinntitheach tar éis ghlacadh críochnaitheach an bhuiséid ghinearálta agus, más gá, coigeartófar é dá réir.

2. Sa chlárscidealú bliantúil a bheidh sa doiciméad clárscidealaithe, cuimseofar cuspóirí sonracha agus torthaí ionchais lena n-áirítear táscairí feidhmíochta. Beidh tuairisc ann freisin ar na gníomhaíochtaí atá le maoiniú agus léiriú ar na hacmhainní airgeadais agus daonna a bheidh sannta do gach gníomhaíocht, lena n-áirítear tagairt do mheithleacha ACER a gcuirtear de chúram orthu rannchuidiú le dréachtú na ndoiciméad faoi seach, i gcomhréir le prionsabail an bhuiséadaithe agus an bhainistithe ghníomhaíocht-bhunaithe. Beidh an clárscidealú bliantúil comhleanúnach leis an gclárscidealú ilbhliantúil dá dtagraítear i mír 4. Sonrófar go soiléir ann na cúraimí a cuireadh leis, a athraíodh nó a scriosadh i gcomparáid leis an mbliain airgeadais roimhe sin.

3. Leasóidh an Bord Riaracháin an doiciméad clárscidealaithe arna ghlacadh, i gcás ina dtabharfar cúram nua don Ghníomhaireacht.

Déanfar aon leasú substaintiúil ar an ndoiciméad clárscidealaithe a ghlacadh tríd an nós imeachta céanna a leagtar amach don doiciméad clárscidealaithe tosaigh. Féadfaidh an Bord Riaracháin an chumhacht chun leasuithe neamhshubstainteacha a dhéanamh ar an doiciméad clárscidealaithe a tharmligean chuig an Stiúrthóir.

4. Sa chlárscidealú ilbhliantúil a bheidh sa doiciméad clárscidealaithe, leagfar amach an clárscidealú straitéiseach foriomlán lena n-áirítear cuspóirí, torthaí ionchais agus táscairí feidhmíochta. Déanfar clárscidealú acmhainní a leagan amach ann freisin, lena n-áirítear an buiséad ilbhliantúil agus an fhoireann.

Tabharfar an clárscidealú acmhainní cothrom le dáta go bliantúil. Tabharfar an clárscidealú straitéiseach cothrom le dáta i gcás inarb iomchuí, go háirithe chun dul i ngleic leis an toradh ar an meastóireacht dá dtagraítear in Airteagal 45.

Airteagal 21

Comhdhéanamh an Bhoird Rialálaithe

1. Is iad a bheidh ar an mBord Rialálaithe:

(a) ionadaithe sinsearach de chuid na n-údarás rialála, i gcomhréir le Airteagal 57(1) de Threoir (AE) 2019/944 agus le hAirteagal 39(1) de Threoir 2009/73/CE, agus ionadaí malartach amháin in aghaidh an Bhallstáit ó fhoireann shinsearach reatha na n-údarás sin, iad beirt ainmnithe ag an údarás rialála;

(b) ionadaí amháin de chuid an Choimisiúin gan ceart vótála.

Ní fhéadfar ach ionadaí amháin in aghaidh an Bhallstáit ón údarás rialála a ghlacadh ar an mBord Rialálaithe.

2. Ceapfaidh an Bord Rialálaithe Cathaoirleach agus Leas-Chathaoirleach as measc a chomhaltaí. Glacfaidh an Leas-Chathaoirleach áit an Chathaoirligh mura mbeidh an Cathaoirleach in ann a dhualgais nó a dualgais a chomhlíonadh. Dhá bhliain go leith an téarma oifige a bheidh ag an gCathaoirleach agus ag an Leas-Chathaoirleach, agus beidh an téarma sin inathnuaite aon uair amháin. Rachaidh téarma oifige an Chathaoirligh agus an Leas-Chathaoirligh in éag, áfach, nuair a scoirfidh siad de bheith ina gcomhaltaí den Bhord Rialálaithe.

Airteagal 22

Feidhmeanna an Bhoird Rialálaithe

1. Is trí thromlach dhá thrían de na comhaltaí a bheidh i láthair a ghníomhóidh an Bord Rialálaithe, agus beidh vóta amháin ag gach comhalta.

2. Déanfaidh an Bord Rialálaithe a rialacha nós imeachta a ghlacadh agus a fhoilsiú, ar rialacha nós imeachta iad ina leagfar síos na socrúithe lena rialáitear vótáil, go háirithe na coinníollacha ar a mbonn a fhéadfaidh comhalta amháin gníomhú thar ceann chomhalta eile agus freisin, i gcás inarb iomchuí, na rialacha lena rialáitear córaim. Féadfar foráil a dhéanamh sna rialacha nós imeachta maidir le modhanna sonracha oibre chun saincheisteacha a thiocfaidh chun cinn i gcomhthéacs tionscnamh um chomhar réigiúnach a bhreithniú.

3. Le linn dó na cúraimí a thugtar dó leis an Rialachán seo a chomhlíonadh, agus gan dochar dá chomhaltaí a bheith ag gníomhú thar ceann a n-údarás rialála faoi seach, gníomhóidh an Bord Rialálaithe go neamhspleách agus ní lorgóidh sé ná ní ghlacfaidh sé treoracha ó rialtas Ballstáit, ón gCoimisiún nó ó eintiteas poiblí nó príobháideach eile.

4. Soláthróidh ACER seirbhísí rúnaíochta don Bhord Rialálaithe.

5. Déanfaidh an Bord Rialálaithe an méid seo a leanas:

(a) tuairimí agus, i gcás inarb iomchuí, barúlacha agus leasuithe ar téacs thogra an Stiúrthóra maidir le dréacht-tuairimí, moltaí agus cinní dá dtagraítear in Airteagal 3(1), in Airteagail 4 go 8, Airteagal 9(1) agus (3), in Airteagal 10, i bpointe (c) d' Airteagal 11, in Airteagal 13, in Airteagal 15(4) agus in Airteagail 30 agus 43, a bheidh á mbreithniú lena nglacadh.

- (b) treoraíocht a sholáthar, laistigh dá réimse inniúlachta, don Stiúrthóir i dtaca le forghníomhú a chúraimí nó a cúraimí, ach amháin cúraimí ACER faoi Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011 agus déanfaidh sé treoraíocht a sholáthar do mheithleacha ACER arna mbunú de bhun Airteagal 30;
 - (c) tuairim a sholáthar don Bhord Riaracháin maidir leis an iarrthóir atá le ceapadh mar Stiúrthóir i gcomhréir le pointe (a) d'Airteagal 19(1) agus le hAirteagal 23(2);
 - (d) an doiciméad clársceidealaithe a fhorhmeas i gcomhréir le hAirteagal 20(1);
 - (e) an roinn neamhspleách maidir le gníomhaíochtaí rialála atá sa tuarascáil bhliantúil a fhorhmeas, i gcomhréir le pointe (k) d'Airteagal 19(1) agus le pointe (i) d'Airteagal 24(1);
 - (f) tuairim a thabhairt don Bhord Riaracháin maidir leis na rialacha nós imeachta faoi Airteagal 14(5) agus faoi Airteagal 30(3);
 - (g) tuairim a thabhairt don Bhord Riaracháin i dtaca leis na pleannanna maidir le cumarsáid agus scaipeadh dá dtagraítear in Airteagal 41;
 - (h) tuairim a thabhairt don Bhord Riaracháin maidir leis na rialacha nós imeachta le haghaidh caidreamh le tríú tíortha nó le heagraíochtaí idirnáisiúnta dá dtagraítear in Airteagal 43.
6. Déanfar Parlaimint na hEorpa a chur ar an eolas faoi dhréachtchlár chruinnithe an Bhoird Rialálaithe atá le teacht 2 sheachtain ar a laghad roimh ré. Laistigh de 2 sheachtain tar éis chruinnithe sin an Bhoird Rialálaithe, déanfar dréachtmhiontuairiscí a sheoladh chuig Parlaimint na hEorpa. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa cuireadh a thabhairt do Chathaoirleach an Bhoird Rialálaithe nó don Leas-Chathaoirleach, agus a neamhspleáchas á urramú go hiomlán, chun ráiteas a dhéanamh os comhair a coiste inniúil agus ceisteanna ó chomhaltaí an choiste sin a fhreagairt.

Airteagal 23

An Stiúrthóir

1. Is é Stiúrthóir ACER a dhéanfaidh bainistíú ar ACER agus gníomhóidh sé nó sí i gcomhréir leis an treoraíocht dá dtagraítear sa dara habairt de phointe (b) d'Airteagal 22(5) agus, i gcás ina bhforáiltear amhlaidh sa Rialachán seo, i gcomhréir le tuairimí an Bhoird Rialálaithe. Gan dochar do róil an Bhoird Riaracháin agus an Bhoird Rialálaithe faoi seach i dtaca le cúraimí an Stiúrthóra, ní dhéanfaidh an Stiúrthóir aon treoir lorg ná a ghlacadh ó aon rialtas, ó institiúidí an Aontais ná ó aon eintiteas nó duine poiblí nó príobháideach eile. Beidh an Stiúrthóir cuntasach don Bhord Riaracháin i ndáil le le hábhair riaracháin, bhuiséadacha agus bhainistíochta, ach leanfaidh sé nó sí de bheith go hiomlán neamhspleách maidir lena chúraimí nó a cúraimí faoi phointe (c) d'Airteagal 24(1). Féadfaidh an Stiúrthóir freastal ar chruinnithe an Bhoird Rialálaithe mar bhreathnóir.
2. Ceapfaidh an Bord Riaracháin an Stiúrthóir tar éis dó tuairim fhabhrach an Bhoird Rialálaithe a fháil, ar bhonn tuilleanaís mar aon le scileanna agus le taithí a bhaineann leis an earnáil fuinnimh, as liosta triúr iarrthóirí ar a laghad arna moladh ag an gCoimisiún, tar éis níos imeachta roghnúcháin oscailte agus trédhearcach. Sula ndéanfar an ceapachán, déanfaidh an t-iarrthóir a bheidh roghnaithe ag an mBord Riaracháin ráiteas os comhair an choiste inniúil i bParlaimint na hEorpa agus freagróidh sé nó sí ceisteanna ó chomhaltaí an choiste sin. Chun conradh a thabhairt i gcrích leis an Stiúrthóir, déanfaidh Cathaoirleach an Bhoird Riaracháin ionadaíocht ar ACER.
3. Cúig bliana a bheidh i dtéarma oifige an Stiúrthóra. Le linn na 9 mí roimh dheireadh na tréimhse sin, déanfaidh an Coimisiún measúnú. Sa mheasúnú sin, scrúdóidh an Coimisiún na nithe seo a leanas go háirithe:
 - (a) feidhmíocht an Stiúrthóra;
 - (b) dualgais agus riachtanais ACER sna blianta ina dhiaidh sin.
4. Féadfaidh an Bord Riaracháin, ag gníomhú dó ar thogra ón gCoimisiún, agus tar éis dó dul i gcomhairle leis an mBord Rialálaithe agus an measúnú agus tuairim an Bhoird Rialálaithe ar an measúnú sin a bhreithniú go dian, agus sna cásanna sin ina mbeidh sé inchosanta ar bhonn dhualgais agus riachtanais ACER, agus sna cásanna sin amháin, téarma oifige an Stiúrthóra a fhadú, aon uair amháin, go ceann tréimhse nach faide ná 5 bliana. Ní bheidh Stiúrthóir, ar cuireadh fadú lena chonradh nó lena conradh, rannpháirteach i nós imeachta roghnúcháin eile don phost céanna ag deireadh na tréimhse lenar cuireadh fadú.
5. Cuirfidh an Bord Riaracháin in iúl do Pharlaimint na hEorpa go bhfuil sé ar intinn aige téarma oifige an Stiúrthóra a fhadú. Laistigh de mhí amháin sula bhfadaítear a théarma oifige nó a téarma oifige, féadfar a iarraidh ar an Stiúrthóir ráiteas a dhéanamh os comhair an choiste inniúil i bParlaimint na hEorpa agus ceisteanna ó chomhaltaí an choiste sin a fhreagairt.

6. I gcás nach bhfadófar a théarma oifige nó a téarma oifige, fanfaidh an Stiúrthóir in oifig go dtí go gceapfar a chomharba nó a comharba.
7. Ní fhéadfar an Stiúrthóir a chur as oifig ach amháin de bhun cinneadh ón mBord Riaracháin, tar éis tuairim fhabhrach an Bhoird Rialálaithe a fháil. Is trí throllach dhá thrian dá chomhaltaí a ghlacfaidh an Bord Riaracháin an cinneadh sin.
8. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle a iarraidh ar an Stiúrthóir tuarascáil a thíolacadh maidir le comhlíonadh a dhualgas nó a dualgas. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa cuireadh a thabhairt don Stiúrthóir comh maith chun ráiteas a dhéanamh os comhair a coiste inniúil agus ceisteanna ó chomhaltaí an choiste sin a fhreagairt.

Airteagal 24

Cúraimí an Stiúrtóra

1. Déanfaidh an Stiúrthóir an méid seo a leanas:
 - (a) a bheith ina ionadaí nó ina hionadaí dlíthiúil de chuid ACER agus a bheith i gceannas ar bhainistíocht na Gníomhaireachta ó lá go lá;
 - (b) obair an Bhoird Riaracháin a ullmhú, páirt a ghlacadh, gan cead vótála a bheith aici nó aige, in obair an Bhoird Riaracháin, agus a bheith freagrach as na cinní arna nglacadh ag an mBord Riaracháin a chur chun feidhme;
 - (c) tuairimí, moltaí agus cinní a dhréachtú, a ghlacadh agus a fhoilsiú, agus dul i mbun comhairle maidir leo;
 - (d) a bheith freagrach as clár oibre bliantúil ACER a chur chun feidhme faoi threoir an Bhoird Rialálaithe agus faoi rialú riaracháin an Bhoird Riaracháin;
 - (e) na bearta is gá, go háirithe i ndáil le treoracha inmheánacha riaracháin a ghlacadh agus fógraí a fhoilsiú, chun a áirithiú go bhfeidhmeoidh ACER i gcomhréir leis an Rialachán seo;
 - (f) dréachtchlár oibre ACER a ullmhú gach bliain don bhliain dár gcionn agus, tar éis don Bhord Riaracháin an dréacht a ghlacadh, é a chur faoi bhráid an Bhoird Rialálaithe, Parlaimint na hEorpa agus an Choimisiúin faoin 31 Eanáir gach bliain.
 - (g) a bheith freagrach as an doiciméad clársceidealaithe a chur chun feidhme agus as tuairisc a thabhairt don Bhord Riaracháin maidir lena a chur chun feidhme;
 - (h) réamh-dhréachtbhuiséad ACER a tharraingt suas de bhun Airteagal 33(1) agus buiséad ACER a chur chun feidhme i gcomhréir le hAirteagail 34 agus 35;
 - (i) dréacht-tuarascáil bhliantúil ina gcuimseofar roinn neamhspleách faoi ghníomhaíochtaí rialála ACER agus roinn faoi chúrsaí airgeadais agus riaracháin a ullmhú gach bliain agus a chur faoi bhráid an Bhoird Riaracháin;
 - (j) plan gníomhaíochta a ullmhú ina ndéanfar obair leantach ar chonclúidí tuarascálacha agus meastóireachtaí iniúchóireachta inmheánacha nó seachtracha agus ar na himscrúduithe arna ndéanamh ag OLAF, agus tuairisc a thabhairt dhá uair sa bhliain don Choimisiún agus tuairisc a thabhairt go tráthrialta don Bhord Riaracháin maidir leis an dul chun cinn a bheidh déanta;
 - (k) a bheith freagrach as cinneadh a dhéanamh cibé an gá nó nach gá, chun críocha cúraimí ACER a chur i gcrích ar bhealach éifeachtach agus éifeachtúil, baill foirne a lonnú i mBallstát amháin nó níos mó.

Chun críche phointe (k) den chéad fhomhír, sula gcinnfidh sé nó sí oifig áitiúil a chur ar bun, lorgóidh an Stiúrthóir tuairim ó na Ballstáit lena mbaineann, lena n-áirítear an Ballstát ina bhfuil suíomh ACER lonnaithe, agus gheobhaidh sé nó sí réamhthoilíú ón gCoimisiún agus ón mBord Riaracháin. Beidh an cinneadh bunaithe ar anailís iomchuí costais is tairbhe, agus sonrú leis raon feidhme na ngníomhaíochtaí a dhéanfar san oifig áitiúil sin ar dhóigh a sheachnóidh costais neamhriachtanacha agus feidhmeanna riaracháin ACER a dhéanamh faoi dhó.

2. Chun críocha phointe (c) de mhír 1 den Airteagal seo, ní ghlacfar tuairimí, moltaí agus cinní dá dtagraítear in Airteagal 3(1), in Airteagail 4 go 8, in Airteagal 9(1) agus (2), in Airteagal 10, i bpointe (c) d'Airteagal 11, in Airteagal 13, in Airteagal 15(4) agus in Airteagail 30 agus 43 ach tar éis tuairim fhabhrach a fháil ón mBord Rialálaithe.

Sula ndéanfaidh sé nó sí, dréacht-tuairimí, dréachtmholtaí nó dréachtchinntí a chur faoi vóta ag an bBord Rialálaithe, seolfaidh an Stiúrthóir tograí do dhréacht-tuairim, í dréachtmholtaí nó dréachtchinntí chuig an meitheal ábhartha lena mbreithnú in am trátha roimh ré.

Déanfaidh an Stiúrthóir an méid seo a leanas:

- (a) barúlacha agus leasuithe an Bhoird Rialálaithe a chur san áireamh agus an dréacht-tuairim, dréachtmholadh nó dréachtchinneadh athbhreithnithe a thíolacadh chuig an mBord Rialálaithe arís le haghaidh tuairimefábharáí;
- (b) féadfaidh an Stiúrthóir na dréacht-tuairimí, dréachtmholtaí, nó dréachtchinntí a tíolacadh a tharraingt siar, ar choinníoll go ndéanfaidh sé nó sí miniú i scríbhinn a mbeidh údar cuí leis a thíolacadh i gcás ina mbeadh easaontú maidir leis na leasuithe a thíolaic an Bord Rialálaithe;

I gcás go ndéanfar dréacht-tuairim, dréachtmholadh nó dréachtchinneadh a tharraingt siar, féadfaidh an Stiúrthóir dréacht-tuairim nua, dréachtmholadh nua nó dréachtchinneadh nua a éisiúint, ag cloí leis an nós imeachta a leagtar amach i bpointe (a) d'Airteagal 22(5) agus sa dara fómhír den mhír seo. Chun críocha phointe (a) den tríú fómhír den mhír seo, i gcás nach gclóífidh an Stiúrthóir leis na barúlacha agus na leasuithe a fuarthas ón mBord Rialálaithe nó go ndíúltóidh sé nó sí dóibh, déanfaidh an Stiúrthóir miniú a mbeidh údar cuí leo a thabhairt i scríbhinn.

Mura dtabharfaidh an Bord Rialálaithe, ar an ábhar nach mbeidh a bharúlacha agus a leasuithe léirithe go leordhóthanach sa téacs a dhéanfar a thíolacadh arís, tuairim fhabhrach ar téacs na dréachtatuirime, an mholta nó an chinnte a dhéanfar a thíolacadh arís, féadfaidh an Stiúrthóir téacs na dréachtatuirime, an mholta nó an chinnte a athbhreithniú tuilleadh i gcomhréir leis na leasuithe agus na barúlacha arna moladh ag an mBord Rialálaithe chun tuairim fhabhrach a fháil uaidh gan a bheith air nó uirthi dul i gcomhairle arís leis an meitheal ábhartha nó cúiseannabreise i scríbhinn a thabhairt.

Airteagal 25

Cruthú agus comhdhéanamh an Bhoird Achomhairc

1. Bunóidh ACER Bord Achomhairc.
2. Seisear comhaltaí agus seisear comhaltaí malartacha a bheidh ar an mBord Achomhairc, arna roghnú as foireann shinsearach reatha nó iar-fhoireann shinsearach na n-údarás rialála náisiúnta, na n-údarás iomaíochta nó na n-institiúidí Aontais nó náisiúnta eile a bhfuil taithí ábhartha in earnáil an fhuinnimh acu. Ainmneoidh an Bord Achomhairc a Chathaoirleach.

Is é an Bord Riaracháin a dhéanfaidh comhaltaí an Bhoird Achomhairc a cheapadh go foirmiúil, ar thogra ón gCoimisiún, tar éis glao poiblí ar léiriú spéise agus tar éis dó dul i gcomhairle leis an mBord Rialálaithe.

3. Glacfaidh an Bord Achomhairc a rialacha nós imeachta féin agus foilseoidh sé iad. Sna rialacha sin, leagfar amach go mionsonraithe na socruithe lena rialáitear eagrú agus feidhmiú an Bhoird Achomhairc agus na rialacha nós imeachta is infheidhme maidir le hachomhairc os comhair an Bhoird, de bhun Airteagal 28. Déanfaidh an Bord Achomhairc fógra a thabhairt don Choimisiún maidir lena dhréacht-rialacha nós imeachta agus maidir le haon athrú suntasach ar na rialacha. Féadfaidh an Coimisiún tuairim a thabhairt maidir leis na rialacha sin laistigh de 3 mhí ón dáta a bheidh an fógra faighte aige.

Is líne bhuiséid ar leithligh a bheidh i mbuiséad ACER chun clárann an Bhoird Achomhairc a mhaoiniú.

4. Glacfar cinntí an Bhoird Achomhairc trí thiomlath de cheathrar ar a laghad den seisear comhaltaí. Comórfar an Bord Achomhairc de réir mar is gá.

Airteagal 26

Comhaltaí an Bhoird Achomhairc

1. Cúig bliana a bheidh i dtéarma oifige chomhaltaí an Bhoird Achomhairc. Beidh an téarma sin inathnuaite aon uair amháin.
2. Beidh comhaltaí an Bhoird Achomhairc neamhspleách agus a gcinntí á ndéanamh acu. Ní bheidh siad faoi cheangal ag aon treoracha. Ní fheidhmeoidh siad aon dualgais eile in ACER, ar a Bord Riaracháin, ar a Bord Rialálaithe ná in aon cheann dá meithleacha. Ní chuirfear comhalta den Bhoird Achomhairc as oifig le linn a théarma oifige nó a téarma oifige mura rud é go bhfaighfear ciontach i mí-iompar tromchúiseach é nó í agus go ndéanann an Bord Riaracháin cinneadh chuige sin tar éis dó dul i gcomhairle leis an mBord Rialálaithe.

*Airteagal 27***Eisiamh agus agóid a dhéanamh sa Bhord Achomhairc**

1. Ní ghlacfaidh comhaltaí den Bhord Achomhairc páirt in aon imeachtaí achomhairc má tá leas pearsanta acu iontu, má bhí baint acu cheana leis na himeachtaí mar ionadaithe do dhuine de na páirtithe sna himeachtaí, nó má bhí siad rannpháirteach sa chinneadh a bhfuil achomharc á dhéanamh ina aghaidh.
2. Más rud é, ar cheann de na cúiseanna dá dtagraítear i mír 1 nó ar aon chúis eile, go measfaidh comhalta den Bhord Achomhairc nár cheart do chomhalta eile páirt a ghlacadh in aon imeachtaí achomhairc, cuirfidh sí nó sé an méid sin in iúl don Bhord. Féadfaidh aon pháirtí sna himeachtaí achomhairc agóid a dhéanamh in aghaidh comhalta den Bhord Achomhairc a bheith rannpháirteach ar aon cheann de na forais dá dtagraítear i mír 1, nó i gcás go bhfuil amhras ann go bhfuil an comhalta sin claonta. Ní bheidh agóid den sórt sin inghlactha más rud é go bhfuil sí bunaithe ar náisiúntacht comhalta nó más rud é go mbeidh an páirtí agóideach sna himeachtaí achomhairc, agus í nó é ar an eolas go raibh cúis agóide ann, tar éis céim nós imeachta a ghlacadh sna himeachtaí achomhairc seachas cur i gcoinne chomhdhéanamh an Bhoird Achomhairc.
3. Déanfaidh an Bord Achomhairc an gníomh atá le glacadh sna cásanna a shonraítear i mír 1 agus i mír 2 a chinneadh gan an comhalta lena mbaineann a bheith rannpháirteach. Chun an cinneadh sin a dhéanamh, cuirfear comhalta malartach an chomhalta lena mbaineann in ionad an chomhalta sin ar an mBord Achomhairc. I gcás ina mbeidh an comhalta malartach i staid cosúil le staid an chomhalta sin, ainmneoidh an Cathaoirleach comhalta ionaid as measc na gcomhaltaí malartacha a bheidh ar fáil.
4. Glacfaidh comhaltaí an Bhoird Riaracháin orthu féin go ngníomhóidh siad go neamhspleách agus ar mhaithe le leas an phobail. Chun na críche sin, déanfaidh siad dearbhú gealltanais i scríbhinn agus dearbhú leasanna i scríbhinn ina léireofar nach bhfuil aon leas ann a bhféadfaí a mheas ina leith gur ní é a dhéanfadh dochar dá neamhspleáchas nó ag cur in iúl go bhfuil leas díreach nó indíreach ann a bhféadfaí a mheas ina leith gur ní é a d'fhéadfadh dochar a dhéanamh dá neamhspleáchas. Poibleofar na dearbhuithe sin go bliantúil.

*Airteagal 28***Cinntí atá faoi réir achomhairc**

1. Féadfaidh aon duine nádúrtha nó dlítheanach, lena n-áirítear údaráis rialála náisiúnta, achomharc a dhéanamh in aghaidh cinneadh dá dtagraítear i bpointe (d) d'Airteagal 2 agus atá dírithe chuig an duine sin, nó in aghaidh cinneadh a bhaineann go díreach agus go leithleach leis an duine sin cé gur cinneadh é atá dírithe chuig duine eile.
2. Áireofafr san achomharcráiteas ar na forais atá leis an achomharc, agus deanfar é a chomhdú i scríbhinn in ACER laistigh de 2 mhí ón uair a thabharfar fógra faoin gcinneadh don duine lena mbaineann, nó ina éagmais sin, laistigh de 2 mhí ón dáta ar a d'fhoilsigh ACER a cinneadh. Glacfaidh an Bord Achomhairc cinneadh faoin achomharc laistigh de 4 mhí ón tráth a thaiscfear é.
3. Ní bheidh éifeacht fionraíochta ag achomharc a thaiscfear de bhun mhír 1. Féadfaidh an Bord Achomhairc, áfach, má mheasann sé gur gá sin sna himthosca, cur i bhfeidhm an chinnidh atá á chonspóid a chur ar fionraí.
4. Má bhíonn an t-achomharc inghlactha, déanfaidh an Bord Achomhairc scrúdú i dtaobh an bhfuil bunús maith leis an achomharc. Tabharfaidh sé cuireadh do na páirtithe sna himeachtaí achomhairc, a mhíniche is gá, barúlacha a chomhdú laistigh de theorainneacha sonraithe ama maidir leis na fógraí arna n-eisiúint aige féin nó maidir le teachtaireachtaí ó na páirtithe eile sna himeachtaí achomhairc. Beidh páirtithe sna himeachtaí achomhairc i dteideal cur i láthair ó bhéal a dhéanamh.
5. Féadfaidh an Bord Achomhairc an cinneadh a dheimhniú, nó féadfaidh sé an cas a tharchur chuig comhlacht inniúil na Gníomhaireachta. Beidh cinneadh an Bhoird Achomhairc ina cheangal ar chomhlacht inniúil ACER.
6. Foilseoidh ACER cinntí arna ndéanamh ag an mBord Achomhairc.

*Airteagal 29***Caingne os comhair na Cúirte Breithiúnais**

Ní fhéadfar caingne maidir le cinneadh arna eisiúint ag ACER de bhun an Rialacháin seo a neamhniú agus caingne maidir le mainneachtain gníomhú laistigh de na teorainneacha ama is infheidhme a thabhairt os comhair na Cúirte Breithiúnais ach amháin tar éis don nós imeachta achomhairc dá dtagraítear in Airteagal 28 a bheith ídithe. Déanfaidh ACER na bearta uile is gá chun breithiúnais na Cúirte Bheithiúnais a chomhlíonadh.

*Airteagal 30***Meithleacha**

1. I gcás ina mbeidh bonn cirt leis agus go háirithe chun tacú le hobair an Stiúrthóra agus an Bhoird Rialálaithe ar shaincheistean rialála agus chun críche tuairimí, moltaí agus cinní dá dtagraítear in Airteagal 3(1), in Airteagail 4 go 8, in Airteagal 9(1) agus (3), in Airteagal 10, i bpointe (c) d'Airteagal 11, in Airteagal 13, in Airteagal 15(4), agus in Airteagail 30 agus 43 a ullmhú, déanfaidh an Bord Riaracháin meithleacha a bhunú nó a bhaint ar bhonn togra comhpháirteach ón Stiúrthóir agus ón mBord Rialálaithe.

Chun meitheal a bhunú nó a bhaint, beidh gá le tuairim fhabhrach an Bhoird Rialálaithe.

2. Saineolaithe as measc bhaill foirne ACER agus na n-údarás rialála a bheidh sna meithleacha. Féadfaidhaineolaithe ón gCoimisiún a bheith rannpháirteach i meithleacha. Ní bheidh ACER freagrach as costas rannpháirtíochta naaineolaithe ó bhaill foirne na n-údarás rialála i meithleacha ACER. Déanfaidh na meithleacha barúlachaaineolaithe ó údarás náisiúnta ábhartha eile a chur san áireamh i gcás ina mbeidh na húdarás sin inniúil.

3. Déanfaidh an Bord Riaracháin rialacha nós imeachta inmheánacha d'fheidhmiú na meithleacha a ghlacadh agus a fhoilsiú ar bhonn togra ón Stiúrthóir agus tar éis dó dul i gcomhairle leis an mBord Rialálaithe agus a thuairim fhabhrach a fháil uaidh.

4. Déanfaidh Meithleacha ACER na gníomhaíochtaí a shanntar dóibh sa doiciméad clársceidealaithe arna ghlacadh de bhun Airteagal 20 agus déanfaidh siad aon gníomhaíochtaí a shannfaidh an Bord Rialálaithe agus an Stiúrthóir dóibh.

Caibidil III**Bunú agus struchtúr an bhuiséid***Airteagal 31***Struchtúr an bhuiséid**

1. Gan dochar d'acmhainní eile is iad na nithe seo a leanas a bheidh in ioncam ACER:

- (a) ranníocaíocht ón Aontas;
- (b) na táillí a íocfar le ACER de bhun Airteagal 32;
- (c) aon ranníocaíochtaí deonacha ó na Ballstáit nó ó na húdarás rialála, faoi phointe (g) d'Airteagal 19(1);
- (d) leagáidí, deonacháin nó deontais faoi phointe (g) d'Airteagal 19(1).

2. Áireofar le caiteachas ACER speansais foirne, riaracháin, bonneagair agus oibríochtúla.

3. Beidh ioncam agus caiteachas ACER ar comhardú.

4. Beidh ioncam agus caiteachas uile ACER faoi réir réamhaisnéisí le haghaidh gach bliain airgeadais, a bheidh comhthráthach leis an mbliain féilire, agus an t-ioncam agus an caiteachas sin ina buiséad.

5. Ní chuirfidh an t-ioncam a gheobhaidh ACER isteach ar a neodracht, a neamhspleáchas ná ar a hoibiachtúlacht.

*Airteagal 32***Táillí**

1. Dlífear táillí a íoc le ACER as na nithe seo a leanas:

- (a) cinneadh díolúine a iarraidh de bhun Airteagal 10 den Rialachán seo agus i ndáil le cinní maidir le leithdháileadh costas trasteorann arna soláthar ag ACER de bhun Airteagal 12 de Rialachán (AE) Uimh. 347/2013;

(b) bailiú, láimhseáil, próiseáil agus anailísiú faisnéise arna tuairisciú ag rannpháirtithe sa mhargadh nó ag eintitis a thuairiscíonn thar a gceann de bhun Airteagal 8 de Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011.

2. Is é an Coimisiún a shocróidh na táillí dá dtagraítear i mír 1 agus an dóigh a n-íocfar na táillí sin freisin, i ndiaidh comhairliúchán poiblí a dhéanamh agus i ndiaidh dó dul i gcomhairle leis an mBord Riaracháin agus leis an mBord Rialálaithe. Beidh na táillí comhréireach leis na costais a bhaineann leis na seirbhísí ábhartha a chuirtear ar fáil ar bhealach costéifeachtach agus beidh siad leordhóthanach chun na costais sin a chumhdach. Socrófar na táillí sin ar leibhéal lena n-áiríteofar go mbeidh siad neamh-idirdhealaitheach agus go seachnófar leo ualach míchuí airgeadais nó riaracháin ar rannpháirtithe sa mhargadh nó ar eintitis a bhíonn ag gníomhú thar a gceann.

Déanfaidh an Coimisiún leibhéal na dtáillí sin a athscrúdú go rialta ar bhonn meastóireachta agus, más gá, déanfaidh sé leibhéal na dtáillí sin agus an dóigh a mbeidh siad le híoc a oiriúntú.

Airteagal 33

An buiséad a bhunú

1. Gach bliain, tarraingeoidh an Stiúrthóir dréachtmheastachán sealadach suas a chuimseoidh an caiteachas oibríochtúil agus an clár don obair a bhfuiltear ag súil lena dhéanamh don bhliain airgeadais ina dhiaidh sin, agus déanfaidh sé an dréachtmheastachán sealadach sin a thíolacadh chuig an mBord Riaracháin mar aon le liosta de phoist shealadacha.

2. Beidh an dréachtmheastachán sealadach bunaithe ar na cuspóirí agus ar na torthaí a bhfuiltear ag súil leo i dtaca leis an doiciméad clársceidealaithe dá dtagraítear in Airteagal 20(1) agus cuirfear san áireamh ann na hacmhainní airgeadais is gá chun na cuspóirí agus na torthaí sin a bhfuiltear ag súil leo a bhaint amach.

3. Gach bliain, bunaithe ar an dréachtmheastachán sealadach arna ullmhú ag an Stiúrthóir, glacfaidh an Bord Riaracháin dréachtmheastachán ar ioncam agus ar chaiteachas ACER don bhliain airgeadais ina dhiaidh sin.

4. Déanfaidh an Bord Riaracháin an dréachtmheastachán sealadach, lena n-áireofar dréachtphlean bunaíochta, a tharchur chuig an gCoimisiún faoin 31 Eanáir gach bliain. Sula nglacfar an meastachán, cuirfear an dréacht a d'ullmhaigh an Stiúrthóir chuig an mBord Rialálaithe agus féadfaidh an Bord sin tuairim réasúnaithe a thabhairt faoin dréacht.

5. Déanfaidh an Coimisiún an meastachán dá dtagraítear i mír 3 a tharchur chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle, i dteannta le dréachtbhuiséad ginearálta an Aontais.

6. Ar bhonn an dréachtmheastacháin, déanfaidh an Coimisiún na meastacháin a mheasfaidh sé a bheith riachtanach maidir leis an bplean bunaíochta agus an méid den deontas atá le muirearú ar bhuiséad ginearálta an Aontais i gcomhréir le hAirteagail 313 go 316 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE) a iontráil i dréachtbhuiséad ginearálta an Aontais.

7. Glacfaidh an Chomhairle ina ról mar údarás buiséadach an plean bunaíochta do ACER.

8. Déanfaidh an Bord Riaracháin buiséad ACER a ghlacadh. Beidh sé ina bhuiséad críochnaitheach tar éis buiséad ginearálta an Aontais a bheith glactha go críochnaitheach. Más gá, coigeartófar é dá réir.

9. Leanfaidh aon athrú ar an mbuiséad, lena n-áirítear ar an bplean bunaíochta, an nós imeachta céanna.

10. Faoin 5 Iúil 2020, déanfaidh an Coimisiún meastóireacht i dtaobh ar an gcuireann na hacmhainní airgeadais agus daonna atá ar fáil do ACER ar a cumas a ról faoin Rialachán seo a chomhlíonadh maidir le bheith ag obair chun margadh inmheánach fuinnimh a bhaint amach agus chun rannchuidiú leis an tslándáil fuinnimh chun tairbhe na dtomhaltóirí san Aontas.

11. Tabharfaidh an Bord Riaracháin fógra gan mhoill don údarás buiséadach faoi aon tionscadal atá ar intinn aige a chur chun feidhme agus a bhféadfadh impleachtaí suntasacha airgeadais a bheith aige ar mhaoiniú bhuiséad ACER, go háirithe faoi aon tionscadal a bhaineann le maoin. Cuirfidh an Bord Riaracháin an Coimisiún ar an eolas faoina bhfuil ar intinn aige freisin. Má bhíonn sé ar intinn ag ceachtar brainse den údarás buiséadach tuairim a eisiúint, cuirfidh sé in iúl do ACER, laistigh de 2 sheachtain tar éis dó an fhaisnéis maidir leis an tionscadal a fháil, go bhfuil sé ar intinn aige tuairim den sórt sin a eisiúint. Mura bhfaighfear freagra, féadfaidh ACER dul ar aghaidh leis an tionscadal atá beartaithe.

*Airteagal 34***An buiséad a chur chun feidhme agus a rialú**

1. Gníomhóidh an Stiúrthóir mar oifigeach údaráis agus cuirfidh sé nó sí buiséad ACER chun feidhme.
2. Faoin 1 Márta tar éis dheireadh gach bliana airgeadais, tíolacfaidh oifigeach cuntasáochta ACER na cuntais shealadacha mar aon leis an tuarascáil faoin mbainistíocht bhuiséadach agus airgeadais don bhliain airgeadais sin, chuig oifigeach cuntasáochta an Choimisiúin agus chuig an gCúirt Iniúchóirí. Chomh maith leis sin, tíolacfaidh oifigeach cuntasáochta ACER an tuarascáil faoin mbainistíocht bhuiséadach agus airgeadais chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle faoin 31 Márta sa bhliain dár gcionn. Comhdhlúthóidh oifigeach cuntasáochta an Choimisiúin cuntais shealadacha na n-institiúidí agus na gcomhlachtaí dláráithe ansin i gcomhréir le hAirteagal 245 de Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽²⁾ (“an Rialachán Airgeadais”).

*Airteagal 35***Na cuntais a thíolacadh agus a urscaoileadh**

1. Déanfaidh oifigeach cuntasáochta ACER na cuntais shealadacha den bhliain airgeadais (bliain N) a thíolacadh chuig oifigeach cuntasáochta an Choimisiúin agus chuig an gCúirt Iniúchóirí faoin 1 Márta den bhliain airgeadais ina dhiaidh sin (bliain N+1).
2. Cuirfidh ACER tuarascáil ar an mbainistiú buiséadach agus airgeadais do bhliain N chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle agus chuig an gCúirt Iniúchóirí faoin 31 Márta de bhliain N+1.

Faoin 31 Márta de bhliain N+1, déanfaidh oifigeach cuntasáochta an Choimisiúin cuntais shealadacha ACER a thíolacadh chuig an gCúirt Iniúchóirí. Déanfaidh an Coimisiún an tuarascáil faoin mbainistíocht bhuiséadach agus airgeadais don bhliain airgeadais a thíolacadh chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle freisin.

3. Tar éis don oifigeach cuntasáochta barúlacha na Cúirte Iniúchóirí a fháil maidir le cuntais shealadacha ACER do bhliain N i gcomhréir le forálacha Airteagal 246 den Rialachán Airgeadais, déanfaidh sé cuntais chríochnaitheacha ACER don bhliain sin a tharraingt suas, faoina fhreagracht féin. Tíolacfaidh an Stiúrthóir Feidhmiúcháin chuig an mBord Riaracháin iad chun tuairim a fháil uaidh ina leith.
4. Tabharfaidh an Bord Riaracháin tuairim maidir le cuntais chríochnaitheacha ACER do bhliain N.
5. Faoin 1 Iúil de bhliain N+1, déanfaidh oifigeach cuntasáochta ACER na cuntais chríochnaitheacha do bhliain N, mar aon le tuairim an Bhoird Riaracháin, a thíolacadh chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig an gCoimisiún agus chuig an gCúirt Iniúchóirí.
6. Foilseofar na cuntais deiridh in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* faoin 15 Samhain de bhliain N+1.
7. Faoin 30 Meán Fómhair de bhliain N+1, déanfaidh an Stiúrthóir freagra ar bharúlacha na Cúirte Iniúchóirí a thíolacadh. Cuirfidh an Stiúrthóir cóip den fhreagra sin chuig an mBord Riaracháin agus chuig an gCoimisiún freisin.
8. Déanfaidh an Stiúrthóir aon fhaisnéis is gá maidir le cur i bhfeidhm rianúil an nós imeachta um urscaoileadh do bhliain N a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa, arna iarraidh sin di, i gcomhréir le hAirteagal 109(3) de Rialachán arna Tharmligean (AE) Uimh. 1271/2013.
9. Déanfaidh Parlaimint na hEorpa, ar mholadh ón gComhairle, ag gníomhú di trí thromlach cáilithe, urscaoileadh a thabhairt don Stiúrthóir roimh an 15 Bealtaine de bhliain N+2, i leith an buiséad do bhliain airgeadais N a chur chun feidhme.

⁽²⁾ Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046. ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Iúil 2018 maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta an Aontais, lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 1296/2013, (AE) Uimh. 1301/2013, (AE) Uimh. 1303/2013, (AE) Uimh. 1304/2013, (AE) Uimh. 1309/2013, (AE) Uimh. 1316/2013, (AE) Uimh. 223/2014, (AE) Uimh. 283/2014, agus Cinneadh Uimh. 541/2014/AE agus lena n-aighhairtear Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 966/2012 (IO L 193, 30.7.2018, lch. 1).

*Airteagal 36***Rialacha airgeadais**

Tar éis dó dul i gcomhairle leis an gCoimisiún, glacfaidh an Bord Riaracháin na rialacha airgeadais a mbeidh feidhm acu maidir le ACER. Féadfaidh na rialacha sin claonadh ó Rialachán arna Tharmligean (AE) Uimh. 1271/2013 más gá sin de réir riachtanais shonracha oibríochtúla ACER, ach ní fhéadfaidh siad claonadh amhlaidh ach amháin le haontú roimh ré ón gCoimisiún.

*Airteagal 37***Calaois a chomhrac**

1. Chun comhrac in aghaidh calaois, éilliú agus gníomhaíochtaí neamhdhleathacha eile faoi Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 883/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽²³⁾ a éascú, aontóidh ACER don Chomhaontú Idirinstitiúideach an 25 Bealtaine 1999 maidir le himscrúduithe inmheánacha a bheith á ndéanamh ag OLAF ⁽²⁴⁾, agus glacfaidh sé na forálacha iomchuí is infheidhme maidir le fostaithe uile ACER agus an teimpléad a leagtar amach san Iarscríbhinn a ghabhann leis an gComhaontú á úsáid aige.
2. Beidh an chumhacht ag an gCúirt Iniúchóirí iniúchtaí ar an láthair a dhéanamh, chomh maith le hiniúchadh ar bhonn doiciméad a dhéanamh, i ndáil le gach tairbhí deontais, ar gach conraitheoir agus ar gach fochoonraitheoir a mbeidh cistí Aontais faighte acu ó ACER.
3. Féadfaidh OLAF imscrúduithe a dhéanamh, lena n-áirítear seiceálacha agus cigireachtaí ar an láthair, d'fhonn a shuíomh ar tharla calaois, éilliú nó aon gníomhaíocht mhídhleathach eile a dhéanfadh difear do leas an Aontais i ndáil le deontas nó conradh arna mhaoiniú ag ACER, i gcomhréir leis na forálacha agus na nósanna imeachta atá leagtha síos i Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 883/2013 agus i Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 ón gComhairle ⁽²⁵⁾.
4. Gan dochar do mhíreanna 1, 2 agus 3, cuimseofar i gcomhaontuithe comhair le tríú tíortha agus le heagraíochtaí idirnáisiúnta, i gconarthaí, i gcomhaontuithe deontais agus i gcinntí deontais ACER, forálacha a thugann cumhacht go sainráite don Chúirt Iniúchóirí agus do OLAF chun iniúchtaí agus imscrúduithe dá dtagraítear san Airteagal seo a dhéanamh, i comhréir lena gcuid inniúlachtaí féin.

Caibidil IV**Forálacha ginearálta agus críochnaitheacha***Airteagal 38***Pribhléidí agus díolúintí agus an Comhaontú Ceanncheathrún**

1. Beidh feidhm ag Prótocal Uimh 7 ar Phribhléidí agus Díolúintí an Aontais atá i gceangal leis an CAE agus leis an CFAE maidir le ACER.
2. Na socrúithe is gá maidir leis an gcóiríocht atá le cur ar fáil do ACER sa Bhallstát aíochta agus na saoráidí a chuirfidh an Ballstát sin ar fáil mar aon leis na rialacha sonracha is infheidhme sa Bhallstát aíochta maidir leis an Stiúirthóir, comhaltaí an Bhoird Riaracháin, foireann ACER agus daoine dá dteaghlach, leagfar síos iad i gComhaontú Ceanncheathrún idir ACER agus an Ballstát ina bhfuil an cheannoifig suite. Tabharfar an comhaontú sin chun críche i ndiaidh formheas a fháil ón mBord Riaracháin.

*Airteagal 39***An fhoireann**

1. Beidh feidhm ag na Rialacháin Foirne agus ag na Coinníollacha fostaíochta agus ag na rialacha arna nglacadh go comhpháirteach ag institiúidí an Aontais chun na Rialacháin Foirne agus na Coinníollacha Fostaíochta a chur i bhfeidhm, maidir le foireann ar fad ACER, lena n-áirítear a Stiúirthóir.

⁽²³⁾ Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 883/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Meán Fómhair 2013 maidir le himscrúduithe arna ndéanamh ag an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1073/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Rialachán (Euratom) Uimh. 1074/1999 ón gComhairle (IO L 248, 18.9.2013, lch. 1).

⁽²⁴⁾ IO L 136, 31.5.1999, lch. 15.

⁽²⁵⁾ Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 ón gComhairle an 11 Samhain 1996 maidir le seiceálacha agus cigireachtaí ar an láthair arna ndéanamh ag an gCoimisiún chun leasanna airgeadais na gComhphobal Eorpach a chosaint i gcoinne na calaoise agus neamhrialtachtaí eile (IO L 292, 15.11.1996, lch. 2).

2. Déanfaidh an Bord Riaracháin, le comhaontú an Choimisiúin, rialacha cur chun feidhme iomchuí a ghlacadh, i gcomhréir le hAirteagal 110 de na Rialacháin Foirne.
3. Feidhmeoidh ACER, i ndáil lena foireann, na cumhachtaí a thugtar don údarás ceapacháin leis na Rialacháin Foirne agus feidhmeoidh sí na cumhachtaí a thugtar leis na Coinníollacha Fostaíochta don údarás atá i dteideal conarthaí a thabhairt i gcrích.
4. Féadfaidh an Bord Riaracháin forálacha a ghlacadh chun go bhféadfar saineolaithe náisiúnta ó na Ballstáit a fhostú ar iasacht chuig ACER.

Airteagal 40

Dliteanas ACER

1. Beidh dliteanas conarthach ACER faoi rialú ag an dlí is infheidhme maidir leis an gconradh i dtrácht.

Beidh aon chlásal eadrána atá in aon chonradh arna thabhairt i gcrích ag ACER faoi réir dhlínse Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.

2. I gcás dliteanas neamhchonarthaigh, déanfaidh ACER, i gcomhréir leis na prionsabail ghinearálta is coiteann do dhlíthe na mBallstát, aon damáiste a shlánú arb í féin nó arb í a foireann is cúis leis i gcomhlíonadh a gcuid dualgas.
3. Beidh dlínse ag an Chúirt Bhreithiúnais i ndíospóidí a bhaineann le cúiteamh ar dhamáistí dá dtagraítear i mír 2.
4. Beidh dliteanas pearsanta airgeadais agus dliteanas araíonachta fhoireann ACER i leith ACER faoi rialú ag na forálacha ábhartha a bhfuil feidhm acu maidir le foireann ACER.

Airteagal 41

Trédhearcacht agus cumarsáid

1. Beidh feidhm ag Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽²⁶⁾ maidir le doiciméid atá i seilbh ACER.
2. Glacfaidh an Bord Riaracháin bearta praiticiúla chun Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001 a chur i bhfeidhm.
3. Féadfaidh na cinní a ghlacfaidh ACER de bhun Airteagal 8 de Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001 a bheith ina n-ábhar gearáin chuig an Ombudsman nó ina n-ábhar imeachtaí os comhair na Cúirte Breithiúnais, i gcomhréir leis na coinníollacha a leagtar síos in Airteagail 228 agus 263 CFAE.
4. Beidh próiseáil sonraí pearsanta ag ACER faoi réir Rialachán (AE) 2018/1725 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽²⁷⁾. Leagfaidh an Bord Riaracháin síos bearta le haghaidh cur i bhfeidhm Rialachán (CE) 2018/1725 ag ACER, lena n-áirítear na bearta sin a bhaineann leis an Oifigeach um Chosaint Sonraí a cheapadh do ACER. Déanfar na bearta sin a leagan síos tar éis dul i gcomhairle leis an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí.
5. Féadfaidh ACER tabhairt faoi ghníomhaíochtaí cumarsáide as a stuaim féin laistigh dá réimse inniúlachta féin. Ní dhéanfaidh leithdháileadh acmhainní chuig gníomhaíochtaí cumarsáide dochar d'fheidhmiú éifeachtach na gcúraimí dá dtagraítear in Airteagal 3 go hAirteagal 13. Tabharfar faoi ghníomhaíochtaí cumarsáide i gcomhréir leis na pleananna ábhartha maidir le cumarsáid agus scaipeadh arna nglacadh ag an mBord Riaracháin.

⁽²⁶⁾ Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Bealtaine 2001 maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid ó Pharlaimint na hEorpa, ón gComhairle agus ón gCoimisiún (IO L 145, 31.5.2001, lch. 43).

⁽²⁷⁾ Rialachán (AE) 2018/1725 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Deireadh Fómhair 2018 maidir le daoine nádúrtha a chosaint i ndáil le sonraí pearsanta a phróiseáil ag institiúidí, comhlachtaí, oifigí agus gníomhaireachtaí an Aontais agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin, agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 agus Cinneadh Uimh. 1247/2002/CE (IO L 295, 21.11.2018, lch. 39).

*Airteagal 42***Faisnéis rúnaicmithe agus faisnéis íogair neamh-rúnaicmithe a chosaint**

1. Glacfaidh ACER a rialacha slándála féin a bheidh coibhéseach le rialacha slándála an Choimisiúin maidir le Faisnéis Rúnaicmithe an Aontais Eorpaigh (FRAE) agus faisnéis íogair neamh-rúnaicmithe a chosaint, lena n-áirítear forálacha maidir le faisnéis den sórt sin a mhalartú, a phróiseáil agus a stóráil, mar a leagtar amach i gCinneadh (AE, Euratom) 2015/443 ón gCoimisiún ⁽²⁸⁾ agus i gCinneadh (AE, Euratom) 2015/444 ón gCoimisiún ⁽²⁹⁾.
2. Féadfaidh ACER cinneadh a dhéanamh freisin Cinní an Choimisiúin dá dtagraítear i mír 1 a chur i bhfeidhm *mutatis mutandis*. Cumhdóidh rialacha slándála ACER, *inter alia*, forálacha maidir le FRAE agus faisnéis íogair neamh-rúnaicmithe a mhalartú, a phróiseáil agus a stóráil.

*Airteagal 43***Comhaontaithe comhair**

1. Beidh an Ghníomhaireacht oscailte do rannpháirtíocht tríú tíortha a mbeidh comhaontuithe tugtha i gcrích acu leis an Aontas a bhfuil rialacha ábhartha dhlí an Aontais glactha acu agus á chur i bhfeidhm acu i réimse an fhuinnimh, go háirithe na rialacha maidir le húdarás rialála neamhspleácha, rochtain tríú páirtí ar bhonneagar agus díchuachadh, trádáil fuinnimh agus oibríocht an chórais agus rannpháirtíocht agus cosaint na dtomhaltóirí, chomh maith leis na rialacha ábhartha i réimsí an chomhshaoil agus na hiomaíochta.
2. Féadfaidh ACER, faoi réir tabhairt i gcrích comhaontaithe chun na críche sin idir an tAontas agus tríú tíortha dá dtagraítear i mír 1, a cúraimí a fheidhmiú freisin faoi Airteagail 3 go 13 i ndáil le tríú tíortha ar an choinníoll go mbíonn na rialacha ábhartha glactha ag na tríú tíortha sin agus má bhíonn na rialacha ábhartha sin á gcur i bhfeidhm acu freisin i gcomhréir le mír 1, agus má bhíonn sainordú tugtha acu do ACER gníomhaíochtaí a n-údarás rialála a chomhordú le húdarás rialála na mBallstát. Sna cásanna sin amháin, beidh na tagairtí do shaincheisteanna de chineál trasteorann ag baint le teorainneacha idir an tAontas agus tríú tíortha, agus ní le teorainneacha idir dhá Bhallstát.
3. Sna comhaontuithe dá dtagraítear i mír 1, déanfar foráil do shocruithe lena sonrófar, go háirithe, cineál, méid, raon feidhme agus gnéithe nós imeachta rannpháirtíocht na dtíortha sin in obair ACER, lena n-áirítear forálacha maidir le ranníocaíochtaí airgeadais agus foireann.
4. Glacfaidh an Bord Riaracháin, rialacha nós imeachta le haghaidh caidreamh le tríú tíortha dá dtagraítear i mír 1 tar éis dó tuairim dhearfach an Bhoird Rialálaithe a fháil. Áiríteoidh an gCoimisiún go bhfeidhmeoidh ACER laistigh dá sainordú agus laistigh den chreat idirinstiúideach atá ann cheana trí shocruithe oibre oiriúnacha a thabhairt i gcrích le Stiúirthóir ACER.

*Airteagal 44***Socruithe teanga**

1. Beidh feidhm ag forálacha Rialachán Uimh. 1 ón gComhairle ⁽³⁰⁾ maidir leis ACER.
2. Déanfaidh an Bord Riaracháin cinneadh maidir le socruithe inmheánacha teanga ACER.
3. Soláthróidh Ionad Aistriúcháin Chomhlachtaí an Aontais Eorpaigh na seirbhísí aistriúcháin is gá i ndáil le feidhmiú ACER.

*Airteagal 45***Meastóireacht**

1. Faoin 5 Iúil 2024, agus gach 5 bliana ina dhiaidh sin, déanfaidh an Coimisiún meastóireacht, le cúnaimh ó shaineolaí seachtrach neamhspleách, chun measúnú a dhéanamh ar fheidhmíocht ACERi dtaca lena cuspóirí, sainordú agus cúraimí. Tabharfar aghaidh sa mheastóireacht, go háirithe, ar an ngá féideartha sainordú ACER a mhodhnú, agus ar na himpleachtaí airgeadais a bhainfeadh le haon mhodhnú den sórt sin.

⁽²⁸⁾ Cinneadh (AE, Euratom) 2015/443 ón gCoimisiún an 13 Márta 2015 maidir le slándáil sa Choimisiún (IO L 72, 17.3.2015, lch. 41).

⁽²⁹⁾ Cinneadh (AE, Euratom) 2015/444 ón gCoimisiún an 13 Márta 2015 maidir leis na rialacha slándála chun faisnéis rúnaicmithe AE a chosaint. (IO L 72, 17.3.2015, lch. 53).

⁽³⁰⁾ Rialachán Uimh. 1 ón gComhairle lena gcinntear na teangacha atá le húsáid ag Comhphobal Eacnamaíochta na hEorpa (IO P 17, 6.10.1958, lch. 385).

2. I gcás ina measfaidh an Coimisiún nach bhfuil bonn cirt leis a thuilleadh go leanfaí ar aghaidh le ACER ag féachaint dá cuid cuspóirí, sainordaithe agus cúraimí sannta, féadfaidh sé a mholadh go ndéanfaí an Rialachán seo a leasú dá réir nó a aisghairm tar éis dó comhairliúchán a dhéanamh ar bhealach iomchuí leis na geallsealbhóirí agus leis an mBord Rialálaithe.

3. Cuirfidh an Coimisiún torthaí na meastóireachta dá dtagraítear i mír 1 maille le conclúidí na meastóireachta sin faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa, na Comhairle agus Bhord Rialálaithe ACER. Ba cheart torthaí na meastóireachta a phoibliú.

4. Faoin 31 Deireadh Fómhair 2025 agus uair amháin ar a laghad gach 5 bliana ina dhiaidh sin, déanfaidh an Coimisiún tuarascáil a dhéanann meastóireacht ar an Rialachán seo agus, go háirithe, ar chúraimí ACER a bhaineann le cinní aonair a dhéanamh, a thíolacadh chuig Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle. Sa tuarascáil sin, cuirfear san áireamh, de réir mar is iomchuí, torthaí an mheasúnaithe de bhun Airteagal 69(1) de Rialachán (AE) 2019/943.

Déanfaidh an Coimisiún, de réir mar is iomchuí, togra reachtach a chur leis an tuarascáil sin.

Airteagal 46

Aisghairm

Aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 713/2009.

Déanfar tagairtí don Rialachán aisghairthe a fhorlíriú mar thagairtí don Rialachán seo agus léifear iad i gcomhréir leis an tábla comhghaoil atá in Iarscríbhinn II.

Airteagal 47

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an 5 Meitheamh 2019.

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa

An tUachtarán

A. TAJANI

Thar ceann na Comhairle

An tUachtarán

G. CIAMBA

IARSCRÍBHINN I

An Rialachán aisghairthe leis an leasú a rinneadh air

<p>Rialachán (CE) Uimh. 713/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Iúil 2009 lena mbunaítear Gníomhaireacht um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh (IO L 211, 14.8.2009, lch. 1).</p>	
<p>Rialachán (AE) Uimh. 347/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Aibreán 2013 maidir le treoirlínte le haghaidh bonneagar tras-Eorpach fuinnimh agus lena n-aisghairtear Cinneadh Uimh. 1364/2006/CE agus lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 713/2009, Rialachán (CE) Uimh. 714/2009 agus Rialachán (CE) Uimh. 715/2009</p>	<p>Ní ach an tagairt a dhéantar le hAirteagal 20 de Rialachán (AE) Uimh. 347/2013 go hAirteagal 22 (1) de Rialachán (CE) Uimh. 713/2009.</p>

IARSCRÍBHINN II

Tábla comhghaoil

Rialachán (CE) Uimh. 713/2009	An Rialachán seo
Airteagal 1	Airteagal 1
Airteagal 4	Airteagal 2
Airteagal 5	Airteagal 3
Airteagal 6 (1) go (3) agus (4), an chéad fhomhír	Airteagal 4
Airteagal 6 (4) an dara fomhír go dtí an cúigiú fomhír agus míreanna (5), (6) agus (9)	Airteagal 5
Airteagal 7 agus 8	Airteagal 6
—	Airteagal 7
—	Airteagal 8
—	Airteagal 9
Airteagal 9 (1) go (2), an chéad fhomhír	Airteagal 10
Airteagal 6 (7) agus (8)	Airteagal 11
—	Airteagal 12
Airteagal 9 (2) an dara fomhír	Airteagal 13
Airteagal 10	Airteagal 14
Airteagal 11	Airteagal 15
Airteagal 2	Airteagal 16
Airteagal 3	Airteagal 17
Airteagal 12	Airteagal 18
Airteagal 13	Airteagal 19
—	Airteagal 20
Airteagal 14 (1) agus (2)	Airteagal 21
Airteagal 14 (3) go (6)	Airteagal 22 (1) go (4)
Airteagal 15	Airteagal 22 (5) agus (6)
Airteagal 16	Airteagal 23
Airteagal 17	Airteagal 24
Airteagal 18 (1) agus (2)	Airteagal 25 (1), (2) agus (4)
Airteagal 19 (6)	Airteagal 25 (3)
Airteagal 18 (3)	Airteagal 26
Airteagal 18 (4) go (7)	Airteagal 27
Airteagal 19 (1) go (5) agus (7)	Airteagal 28
Airteagal 20	—
—	Airteagal 29
—	Airteagal 30
Airteagal 21	Airteagal 31
Airteagal 22	Airteagal 32
Airteagal 23	Airteagal 33
Airteagal 24 (1) agus (2)	Airteagal 34

Rialachán (CE) Uimh. 713/2009	An Rialachán seo
Airteagal 24 (3 agus ar aghaidh)	Airteagal 35
Airteagal 25	Airteagal 36
—	Airteagal 37
Airteagal 27	Airteagal 38
Airteagal 28	Airteagal 39
Airteagal 29	Airteagal 40
Airteagal 30	Airteagal 41 (1) go (3)
—	Airteagal 42
Airteagal 31	Airteagal 43
Airteagal 33	Airteagal 44
Airteagal 34	Airteagal 45
—	Airteagal 46
Airteagal 35	Airteagal 47